

EVROPSKÁ UNIE

EVROPSKÝ PARLAMENT

RADA

**Brusel 14. května 2024
(OR. en)**

**2020/0277 (COD)
LEX 2345**

**PE-CONS 19/1/24
REV 1**

**JAI 233
ASILE 29
MIGR 60
CODEC 398**

**NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY O ŘEŠENÍ KRIZOVÝCH SITUACÍ
A SITUACÍ ZÁSAHU VYŠŠÍ MOCI V OBLASTI MIGRACE A AZYLU A O ZMĚNĚ NAŘÍZENÍ
(EU) 2021/1147**

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2024/...

ze dne 14. května 2024

o řešení krizových situací a situací zásahu vyšší moci v oblasti migrace a azylu a o změně nařízení (EU) 2021/1147

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 78 odst. 2 písm. d) a e) této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru¹,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů²,

v souladu s řádným legislativním postupem³,

¹ Úř. věst. C 155, 30.4.2021, s. 58.

² Úř. věst. C 175, 7.5.2021, s. 32.

³ Postoj Evropského parlamentu ze dne 10. dubna 2024 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 14. května 2024.

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Unie by při vytváření prostoru svobody, bezpečnosti a práva měla zajistit, aby na vnitřních hranicích neprobíhala kontrola osob, rozvíjet společnou politiku v oblasti azylu a migrace, ochrany vnějších hranic a návratů a předcházet neoprávněnému pohybu mezi členskými státy, která je založena na solidaritě a spravedlivém rozdělení odpovědnosti mezi členskými státy a která je rovněž spravedlivá vůči státním příslušníkům třetích zemí a osobám bez státní příslušnosti a je zcela v souladu se základními právy.
- (2) Je nutný komplexní přístup s cílem posílit vzájemnou důvěru mezi členskými státy , přičemž je třeba uznat, že účinnost celkového přístupu závisí na tom, zda budou všechny složky řešeny společně a prováděny integrovaným způsobem.

- (3) Unie a její členské státy by mohly čelit migračním výzvám, které se mohou značně lišit, zejména pokud jde o počet a složení příchozích. Proto je nezbytné, aby Unie měla k dispozici širokou škálu nástrojů pro reakci na všechny typy situací. Komplexní přístup, který je stanoven v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/...⁴⁺, by měl zajistit, a to i prostřednictvím partnerství s příslušnými třetími zeměmi, že Unie bude mít k dispozici zvláštní pravidla pro účinné řízení migrace, zejména s ohledem na aktivaci povinného mechanismu solidarity, a že budou přijata veškerá nezbytná opatření, která zabrání vzniku krizí. Toto nařízení stanoví pravidla, kterými se doplňuje tento přístup i pravidla stanovená ve směrnici Rady 2001/55/ES⁵, jež lze použít současně.

⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/... ze dne ... o řízení azylu a migrace, o změně nařízení (EU) 2021/1147 a (EU) 2021/1060 a o zrušení nařízení (EU) č. 604/2013 (Úř. věst. L ..., ELI ...).

⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)] a do poznámky pod čarou vložte číslo, datum a odkaz na Úřední věstník tohoto nařízení a na ELI.

⁵ Směrnice Rady 2001/55/ES ze dne 20. července 2001 o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími (Úř. věst. L 212, 7.8.2001, s. 12).

- (4) Bez ohledu na zavedení nezbytných preventivních opatření nelze vyloučit, že v důsledku okolností mimo kontrolu Unie a jejích členských států nastane v oblasti migrace a azylu krizová situace nebo situace zásahu vyšší moci. Takové výjimečné situace mohou zahrnovat hromadný příliv státních příslušníků třetích zemí a osob bez státní příslušnosti na území jednoho nebo více členských států nebo situaci účelového využívání migrantů ze strany třetí země nebo nepřátelského nestátního subjektu s cílem destabilizovat daný členský stát či Unii, případně situaci zásahu vyšší moci v daném členském státě. Je možné, že opatření a flexibilita stanovené v nařízení (EU) 2024/...⁺ a v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/...⁶⁺⁺ za těchto okolností nepostačí k řešení takových výjimečných situací. Tyto výjimečné situace se liší od situací, kdy členský stát čelí významné situaci v oblasti migrace v důsledku kumulativního účinku příchodů na jeho dobře připravený azylový, přijímací a migrační systém nebo kdy je členský stát vystaven migračnímu tlaku z důvodu rozsahu příchodů, které, i když nedosahují úrovně hromadného přílivu, přesto pro jeho dobře připravený systém vytváří nepřiměřené povinnosti, a pro něž jsou příslušná opatření stanovená v nařízení (EU) 2024/...⁺. Tímto nařízením není dotčen výkon odpovědnosti členských států za udržování veřejného pořádku a ochranu vnitřní bezpečnosti.

⁺ pro Úř. věst.: vložte prosím do textu číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/... ze dne ... o zavedení společného postupu pro mezinárodní ochranu v Unii a o zrušení směrnice 2013/32/EU (Úř. věst. L, 2024/..., ELI: ...).

⁺⁺ pro Úř. věst.: vložte prosím do textu číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)] a do poznámky pod čarou vložte číslo, datum a odkaz na Úřední věstník a ELI tohoto nařízení.

- (5) Cílem tohoto nařízení je zvýšit připravenost a odolnost Unie pro řízení krizových situací a usnadnit operativní koordinaci, podporu kapacit a dostupnost financování v krizových situacích.
- (6) Toto nařízení zajišťuje účinné uplatňování zásady solidarity a spravedlivého rozdělení odpovědnosti mezi členskými státy a přizpůsobení příslušných pravidel týkajících se azylového řízení, včetně používání zrychleného řízení tak, aby členské státy a Unie měly k dispozici nezbytné právní nástroje umožňující rychle reagovat na krizové situace a situace zásahu vyšší moci, včetně úpravy lhůt pro provádění všech řízení.
- (7) Toto nařízení zajišťuje, že členské státy v krizových situacích a v situacích zásahu vyšší moci obdrží plnou podporu, a to i prostřednictvím mechanismu solidarity, který zajistí spravedlivé rozdělení odpovědnosti a rovnováhu při vynakládání úsilí mezi členskými státy v případě krizových situací.

- (8) Toto nařízení ctí základní práva státních příslušníků třetích zemí a osob bez státní příslušnosti a dodržuje zásady uznané Listinou základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“), zejména úctu k lidské důstojnosti a její ochranu, zákaz mučení a nelidského či ponižujícího zacházení anebo trestu, respektování soukromého a rodinného života, zásadu nejvlastnějšího zájmu dítěte, právo na azyl a ochranu v případě vystěhování, vyhoštění nebo vydání, jakož i Ženevskou úmluvu o právním postavení uprchlíků ze dne 28. července 1951 doplněnou Newyorským protokolem ze dne 31. ledna 1967 (dále jen „Ženevská úmluva“). Toto nařízení by mělo být prováděno v souladu s Listinou a obecnými zásadami práva Unie i mezinárodního práva. Vzhledem k tomu, že jako přední hledisko musí být v souladu s Úmluvou OSN o právech dítěte z roku 1989 zohledněn zájem dítěte a že je nezbytné respektovat rodinný život a v neposlední řadě zajistit ochranu zdraví dotčených osob, v případě nezletilých osob a jejich rodinných příslušníků, jakož i v případě žadatelů o mezinárodní ochranu (dále jen „žadatelé“), jejichž zdravotní stav vyžaduje zvláštní a odpovídající podporu, by měly být uplatňovány záruky. Ve vztahu k osobám, na něž se vztahují odchylky uvedené v tomto nařízení, by se měly nadále uplatňovat pravidla a záruky stanovené v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/...⁺, pokud toto nařízení nestanoví jinak. Pravidla stanovená ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/...⁷⁺⁺, včetně pravidel týkajících se zajištění žadatelů, by se měla nadále uplatňovat od okamžiku učinění žádosti o mezinárodní ochranu.

⁺ pro Úř. věst.: vložte prosím do textu číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU)2024/..., kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (Úř. věst. L ..., ..., ELI ...).

⁺⁺ pro Úř. věst.: vložte prosím do textu číslo směrnice obsažené v PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)] a do poznámky pod čarou vložte číslo, datum a odkaz na Úřední věstník a ELI této směrnice.

- (9) Toto nařízení nestanoví odchylky od pravidel a záruk stanovených ve směrnici (EU) 2024/...⁺, včetně pravidel a záruk týkajících se materiálních podmínek přijetí. Členský stát v krizové situaci by měl zajistit dodatečné a dostatečné lidské a materiální zdroje, aby byl schopen splnit své povinnosti podle uvedené směrnice.

⁺ pro Úř. věst.: vložte prosím do textu číslo směrnice obsažené v PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)].

- (10) Pravidla a záruky stanovené v nařízeních Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/...⁸⁺, (EU) 2024/...⁹⁺⁺ a (EU) 2024/...¹⁰⁺⁺⁺ a ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/...¹¹⁺⁺⁺⁺ by se měly nadále uplatňovat bez ohledu na odchylky podle tohoto nařízení. Členské státy by měly opatření stanovená v tomto nařízení uplatňovat pouze v souladu s podmínkami, které se na tato opatření vztahují na základě příslušného prováděcího rozhodnutí Rady přijatého podle tohoto nařízení a v případech, kdy je to nezbytně nutné a přiměřené.

⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/... ze dne ..., kterým se zavádí prověřování státních příslušníků třetích zemí na vnějších hranicích a mění nařízení (ES) č. 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240 a (EU) 2019/817 (Úř. věst. L, ..., ELI ...).
⁺ pro Úř. věst.: vložte prosím do textu číslo nařízení obsaženého v PE-CONS 20/24 [2020/0278(COD)] a do poznámky pod čarou vložte číslo, datum, název a odkaz na Úřední věstník a ELI tohoto nařízení.

⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/... o zřízení systému „Eurodac“ pro porovnávání biometrických údajů za účelem účinného uplatňování nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/... a (EU) 2024/... a směrnice Rady 2001/55/ES a za účelem zjištění totožnosti neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí a osob bez státní příslušnosti a o žádostech orgánů pro vymáhání práva členských států a Europolu o porovnání údajů s údaji systému Eurodac pro účely vymáhání práva, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1240 a (EU) 2019/818 a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 603/2013 (Úř. věst. L, ..., ELI ...).

⁺⁺ pro Úř. věst.: vložte prosím do textu číslo nařízení obsaženého v PE-CONS 15/24 [2016/0132 (COD)] a do poznámky pod čarou vložte číslo, datum, název a odkaz na Úřední věstník a ELI tohoto nařízení.

¹⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/... ze dne ... o normách, které musejí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu udělené ochrany, o změně směrnice Rady 2003/109/ES a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU (Úř. věst. L, 2024/..., ..., ELI: ...).

⁺⁺⁺ pro Úř. věst.: vložte prosím do textu číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 70/23 [2016/0223(COD)] a do poznámky pod čarou vložte číslo, datum, název, a odkaz na Úřední věstník a ELI tohoto nařízení.

¹¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/... ze dne ..., kterou se mění směrnice 2011/36/EU o prevenci obchodování s lidmi, boji proti němu a o ochraně obětí (Úř. věst. L, ..., ELI).

⁺⁺⁺⁺ pro Úř. věst.: vložte prosím do textu číslo směrnice obsažené v dokumentu PE-CONS 14/24 [2022/0426(COD)] a do poznámky pod čarou vložte číslo, datum, název a odkaz na Úřední věstník a ELI této směrnice.

- (11) Přijetím opatření podle tohoto nařízení v případě konkrétního členského státu by neměla být dotčena možnost použít čl. 78 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“).
- (12) Hromadný příliv státních příslušníků třetích zemí nebo osob bez státní příslušnosti by mohl vést k situaci, kdy členský stát není schopen zpracovávat žádosti o mezinárodní ochranu státních příslušníků třetích zemí a osob bez státní příslušnosti v souladu s pravidly stanovenými v nařízení (EU) 2024/...⁺ a nařízení (EU) 2024/...⁺⁺, což má důsledky pro fungování azylového a migračního systému nejen v tomto členském státě, ale i v Unii jako celku. Proto je nezbytné stanovit konkrétní pravidla a mechanismy, které by měly umožnit účinné kroky k řešení takových situací.
- (13) Členské státy by měly disponovat dostatečnými lidskými a finančními zdroji a infrastrukturou pro účinné provádění politik v oblasti řízení azylu a migrace. Členské státy by měly zajistit vhodnou koordinaci mezi svými příslušnými vnitrostátními orgány i s vnitrostátními orgány ostatních členských států s cílem zabezpečit, že jejich azylový a přijímací systém, včetně služeb na ochranu dětí, či návratový systém je dobře připraven, a to včetně připravenosti a pohotovostního plánování, a že každá jeho složka má dostatečnou kapacitu.

⁺ pro Úř. věst.: vložte prosím do textu číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

⁺⁺ pro Úř. věst.: vložte prosím do textu číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

- (14) Situace účelového využívání migrantů by mohla nastat v případě, že třetí země nebo nepřátelský nestátní subjekt podporuje nebo usnadňuje pohyb státních příslušníků třetích zemí nebo osob bez státní příslušnosti na vnější hranice Unie nebo do členského státu, kdy současně tato činnost poukazuje na úmysl třetí země nebo nepřátelského nestátního subjektu destabilizovat Unii nebo členský stát, a pokud taková činnost může ohrozit základní funkce členského státu, včetně udržování veřejného pořádku nebo zajištění jeho národní bezpečnosti.
- (15) Situace, kdy jsou nestátní subjekty zapojeny do organizované trestné činnosti, zejména převaděčství, by se za účelové využívání migrantů považovat neměly, pokud jejich cílem není destabilizovat Unii nebo některý členský stát.
- (16) Za účelové využívání migrantů by se neměla považovat humanitární pomoc, pokud jejím cílem není destabilizovat Unii nebo některý členský stát.
- (17) Toto nařízení se zaměřuje na konkrétní opatření použitelná v oblasti migrace, jejichž cílem je řešit situace účelového využívání migrantů, aniž jsou dotčena opatření použitelná v jiných oblastech politik a právní nástroje pro zajištění okamžité a odpovídající reakce na hybridní hrozby v souladu s právem Unie a mezinárodními závazky.

- (18) V situaci účelového využívání migrantů by mohli státní příslušníci třetích zemí a osoby bez státní příslušnosti žádat o mezinárodní ochranu na vnější hranici nebo v tranzitním prostoru členského státu, přičemž často se jedná o osoby zadržené v souvislosti s nedovoleným překročením vnější hranice pozemní, námořní nebo vzdušnou cestou nebo o osoby, které se vylodí po pátracích a záchranných operacích. To může vést zejména k neočekávanému výraznému nárůstu množství vyřizovaných žádostí o mezinárodní ochranu na vnějších hranicích. V takovém případě musí být zajištěn účinný a skutečný přístup k řízení o mezinárodní ochraně v souladu s článkem 18 Listiny a s Ženevskou úmluvou.
- (19) Pokud jde o Kypr, nařízení Rady (ES) č. 866/2004¹² stanoví zvláštní pravidla, jež se použijí na demarkační linii mezi územími Kyperské republiky, nad nimiž vláda Kyperské republiky vykonává skutečnou kontrolu, a územími, nad nimiž skutečnou kontrolu nevykonává. Ačkoli tato linie nepředstavuje vnější hranici, situace, kdy třetí země nebo nepřátelský nestátní subjekt podporuje nebo usnadňuje pohyb státních příslušníků třetích zemí či osob bez státní příslušnosti za účelem překročení této linie, pokud jsou přítomny všechny ostatní prvky účelového využívání migrantů, by se měla považovat za účelové využívání migrantů.
- (20) Určitý členský stát může rovněž čelit neobvyklým a nepředvídatelným okolnostem mimo svou kontrolu, jejichž důsledkům nebylo možné zamezit navzdory tomu, že vynaložil veškerou náležitou péči. Takové situace zásahu vyšší moci by tomuto členskému státu mohly bránit v plnění povinností vyplývajících z práva Unie a mohly by mít důsledky nejen v tomto členském státě, ale i v Unii jako celku. Příklady situace zásahu vyšší moci zahrnují mimo jiné pandemie a přírodní katastrofy.

¹² Nařízení Rady (ES) č. 866/2004 ze dne 29. dubna 2004 o režimu podle článku 2 protokolu č. 10 k aktu o přistoupení (Úř. věst. L 161, 30.4.2004, s. 128).

- (21) Pokud má členský stát za to, že se nachází v krizové situaci nebo v situaci zásahu vyšší moci, měl by mít možnost požádat o povolení uplatnit odchylky a solidární opatření stanovená v tomto nařízení. Tato žádost by měla obsahovat popis situace a měla by specifikovat, která opatření jsou požadována k řešení konkrétní situace. Žádost by měla rovněž obsahovat odůvodnění, proč situace vyžaduje použití uvedených opatření, a v příslušných případech uvést opatření, která již byla k řešení této situace přijata.
- (22) Použití opatření obsažených ve stálém souboru nástrojů podpory EU v oblasti migrace zřízeném ustanovením čl. 6 odst. 3 nařízení (EU) 2024/...⁺ (dále jen „soubor nástrojů“) by nemělo být podmínkou pro využití solidárních opatření podle tohoto nařízení.
- (23) V krizové situaci by členský stát, který takové situaci čelí, měl mít možnost požádat ostatní členské státy o uplatnění solidárních a podpůrných opatření, která nejlépe odpovídají jeho potřebám v zájmu zvládnutí dané situace a která vyžadují posílenou solidaritu ve srovnání s tím, co je stanoveno v nařízení (EU) 2024/...⁺, pokud jde o zmírnění odpovědnosti členského státu za řešení krizové situace. Posílená solidární a podpůrná opatření by mohla mít podobu relokací, finančních příspěvků, alternativních solidárních opatření nebo jejich kombinace.

⁺ pro Úř. věst.: vložte prosím do textu číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

- (24) V krizové situaci nebo v situaci zásahu vyšší moci by členský stát, který čelí takové situaci, měl mít možnost požádat o povolení uplatnit odchylky od příslušných pravidel týkajících se azylového řízení, včetně azylového řízení na hranicích. V příslušných případech by tato žádost měla dotčenému členskému státu rovněž poskytnout možnost volby, pokud jde o vyloučení nebo zastavení řízení na hranicích pro určité kategorie žadatelů. Spolu s touto žádostí by měl mít dotčený členský stát možnost oznámit Komisi svůj záměr uplatňovat odchylku od lhůty pro registraci před tím, než mu to bude povoleno v prováděcím rozhodnutí Rady, jakož i podrobné odůvodnění, proč je třeba přijmout okamžité opatření. Uplatňování této odchylky by nemělo překročit dobu deseti dnů ode dne následujícího po dni podání žádosti, pokud nebude povoleno v prováděcím rozhodnutí Rady. Komise a Rada by při plnění svých příslušných povinností v rámci povolovacího postupu měly postupovat rychle, aby omezily časovou prodlevu mezi koncem této doby uplatňování odchylky a přijetím příslušného prováděcího rozhodnutí Rady.
- (25) Vzhledem k tomu, že určitý členský stát by mohl naráz čelit několika situacím popsaným v tomto nařízení, měly by mít takový stát možnost požádat o různá opatření stanovená v tomto nařízení, která se vzájemně doplňují, a mělo by mu být povoleno je uplatňovat nebo jich využívat současně.

- (26) Aby bylo možné řádně řešit krizovou situaci, včetně účelového využívání migrantů, nebo situaci zásahu vyšší moci a zajistit předvídatelnost a vhodné přizpůsobení příslušných pravidel týkajících se azylového řízení této situaci, včetně azylového řízení na hranicích, měla by být Komisi svěřena pravomoc posoudit situaci na základě odůvodněné žádosti dotčeného členského státu a prostřednictvím prováděcího rozhodnutí určit, zda žádající členský stát čelí krizové situaci, včetně účelového využívání migrantů, nebo situaci zásahu vyšší moci.

(27) V krizové situaci by solidární opatření k řešení takové situace měla jít nad rámec opatření stanovených v nařízení (EU) 2024/...⁺. Proto by Komise při posuzování situace měla zohlednit kvantitativní a kvalitativní ukazatele stanovené v článku 9 uvedeného nařízení a podložené informace poskytnuté žádajícím členským státem a informace shromážděné podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2303¹³ a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1896¹⁴, jakož i roční zprávu o azylu a migraci uvedenou v nařízení (EU) 2024/...⁺. V situacích účelového využívání migrantů by Komise měla zohlednit rovněž důvody, proč soubor nástrojů nepostačuje k řešení situace. Komise by měla shromáždit dostatečné informace, aby mohla řádně posoudit, zda žádající členský stát čelí krizové situaci, včetně účelového využívání migrantů, nebo situaci zásahu vyšší moci, a to po konzultaci s příslušnými agenturami, zejména Agenturou Evropské unie pro otázky azylu (dále jen „agentura pro azyl“), Evropskou agenturou pro pohraniční a pobřežní stráž a Agenturou Evropské unie pro základní práva, jakož i s mezinárodními organizacemi, zejména Úřadem vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) a Mezinárodní organizací pro migraci (IOM), a dalšími příslušnými organizacemi.

⁺ pro Úř. věst.: vložte prosím do textu číslo nařízení obsaženého v PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

¹³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2303 ze dne 15. prosince 2021 o zřízení Agentury Evropské unie pro otázky azylu a o zrušení nařízení (EU) č. 439/2010 (Úř. věst. L 468, 30.12.2021, s. 1).

¹⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1896 ze dne 13. listopadu 2019 o Evropské pohraniční a pobřežní stráž a o zrušení nařízení (EU) č. 1052/2013 a (EU) 2016/1624 (Úř. věst. L 295, 14.11.2019, s. 1).

- (28) Aby byla zajištěna vysoká úroveň politické kontroly a podpory a posílilo se vyjádření solidarity Unie, je relevantním faktorem skutečnost, zda Evropská rada uznala, že Unie nebo jeden či více jejích členských států čelí situaci účelového využívání migrantů. Účelové využívání migrantů může ohrozit základní funkce členského státu, včetně udržování veřejného pořádku nebo zajištění jeho národní bezpečnosti.
- (29) Aby byla zajištěna vhodná reakce, která bude pro řešení dané situace nezbytná a přiměřená, v návrhu Komise by v příslušných případech měly být uvedeny konkrétní odchylky, které by členské státy měly být oprávněny uplatňovat. V situaci účelového využívání migrantů by mělo být jasně určeno, na které osoby, jež jsou předmětem tohoto účelového využívání, by se příslušné odchylky mohly vztahovat. V krizové situaci by Komise po konzultaci s členským státem, který čelí krizové situaci, měla do svého návrhu ve vhodných případech zahrnout návrh plánu solidární reakce, v němž budou uvedena příslušná solidární opatření a jejich úroveň vyžadovanou pro konkrétní situaci, mimo jiné celkový počet relokací, finanční příspěvky nebo alternativní solidární opatření a jejich úroveň, a v kterém se uznává, že tyto různé druhy solidarity mají stejnou hodnotu, a respektuje plnou diskreční pravomoc členských států při výběru solidárních opatření.

- (30) Zatímco v situaci migračního tlaku mají relokace nebo kompenzace v oblasti příslušnosti pokrývat 60 % potřeb týkajících se relokací podle nařízení (EU) 2024/...⁺, v krizové situaci je důležité, aby byly řešeny veškeré potřeby dotčeného členského státu v oblasti solidarity. Pokud tedy prováděcí rozhodnutí Rady stanoví plán solidární reakce, členský stát, který čelí krizové situaci, by měl mít možnost přednostně využít nepřidělených příslibů solidarity nebo příslibů, které dosud nebyly splněny a které jsou k dispozici v ročním rezervoáru solidarity zřízeném podle článku 57 nařízení (EU) 2024/...⁺. Pokud to není možné nebo pokud roční rezervoár solidarity neobsahuje přísliby, které by byly dostatečné k pokrytí zjištěných potřeb, měl by mít členský stát, který čelí krizové situaci, rovněž možnost využít příspěvky obsažené v prováděcím rozhodnutí Rady, které uznává, že tyto různé druhy solidarity mají stejnou hodnotu. Aby byly řešeny všechny potřeby dotčeného členského státu, pak byv případě, že souhrn příslibů týkajících se relokací, které jsou k dispozici v ročním rezervoáru solidarity a v prováděcím rozhodnutí Rady, nepostačuje, kompenzace v oblasti příslušnosti za účelem pokrytí potřeb stanovených v plánu solidární reakce měly být povinné. K tomu je třeba, aby se na území přispívajícího členského státu nacházely osoby, na něž se kompenzace vztahují.

⁺ pro Úř. věst.: vložte prosím do textu číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

- (31) Krizové situace nebo situace zásahu vyšší moci mohou rovněž ohrozit základní funkce členského státu. V zájmu posílení vzájemné důvěry mezi členskými státy a zlepšení jejich koordinace na úrovni Unie by měly být Radě svěřeny prováděcí pravomoci k přijetí prováděcího rozhodnutí, kterým se členskému státu povoluje uplatňovat odchylky a solidární opatření stanovené tímto nařízením, pokud jsou splněny stanovené podmínky. Lhůta pro uplatňování opatření, která byla povolena původním prováděcím rozhodnutím, by měla činit tři měsíce. Tuto lhůtu by mělo být možné prodloužit o další tři měsíce, pokud Komise potvrdí, že krizová situace nebo situace zásahu vyšší moci nadále trvá. Rada by měla mít pravomoc na základě návrhu Komise povolení uplatňovat odchylky a solidární opatření dále prodloužit až o tři měsíce, pokud okolnosti, jimiž bylo prodloužení povolení uplatňovat odchylky a solidární opatření odůvodněno, nadále trvají. Rada by měla mít pravomoc zrušit na základě návrhu Komise uplatňování opatření, pokud okolnosti, jimiž bylo uplatňování odchylek a solidárních opatření odůvodněno, zanikly. V rozhodnutí o prodloužení by mělo být možné uplatňované odchylky upravit. Komise a Rada by při výkonu svých pravomocí a plnění svých povinností měly zajistit, že bude vždy dodržena zásada proporcionality a zásada nezbytnosti.

- (32) Uvedené prováděcí rozhodnutí Rady by ve vhodných případech mělo vymezit zvláštní odchylky, které může členský stát, který čelí krizové situaci nebo situaci zásahu vyšší moci, uplatňovat v závislosti na povaze každé odchylky, a mělo by v něm být stanoveno datum, od kterého by tyto odchylky mohly být uplatňovány. V rozhodnutí by navíc měly být uvedeny důvody, na nichž je založeno, jakož i osobní působnost odchylek.
- (33) V prováděcím rozhodnutí Rady by ve vhodných případech měl být stanoven plán solidární reakce, v němž budou uvedena konkrétní požadovaná solidární a podpůrná opatření a jejich úroveň, jakož i přísliby dané přispívajícími členskými státy. V rámci přijímání prováděcího rozhodnutí Rady by proto mělo probíhat jednání o příslibech příspěvků. Důležité je zajistit, aby výběr druhů solidárních a podpůrných opatření byl zcela na uvážení přispívajícího členského státu.
- (34) Vzhledem k tomu, že je důležité, aby opatření stanovená v tomto nařízení byla uplatňována pouze po nezbytně dlouhou dobu a v nezbytně nutném rozsahu, měly by Komise a Rada situaci neustále monitorovat a provádět přezkum, pokud jde o jejich nezbytnost a přiměřenost. V této souvislosti by Komise měla věnovat zvláštní pozornost dodržování základních práv a humanitárních norem, přičemž může požádat Agenturu pro azyl, aby zahájila monitorování azylového nebo přijímacího systému dotčeného členského státu podle čl. 15 odst. 2 nařízení (EU) 2021/2303.

- (35) Pro zajištění řádného provádění solidárních opatření v krizové situaci se uplatní procesní pravidla stanovená v nařízení (EU) 2024/...⁺ pro účely provádění relokací , přičemž by měla být zohledněna závažnost a naléhavost dané situace.
- (36) V zájmu zajištění hladkého provádění mechanismu solidarity podle tohoto nařízení by měl koordinátor EU pro solidaritu, nad rámec úkolů uvedených v nařízení (EU) 2024/...⁺ podporovat činnosti týkající se relokací a podporovat kulturu připravenosti, spolupráce a odolnosti mezi členskými státy. V krizové situaci by koordinátor EU pro solidaritu měl každé dva týdny poskytovat informační přehled o stavu provádění a fungování relokačního mechanismu. Úřad koordinátora EU pro solidaritu by měl mít k dispozici dostatek zaměstnanců a zdrojů, aby mohl svou úlohu podle tohoto nařízení účinně plnit. Při provádění relokací by měl být v první řadě brán ohled na zranitelné osoby.

⁺ pro Úř. věst.: vložte prosím do textu číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

- (37) Při relokacích by měla být v první řadě věnována pozornost zranitelným osobám, zejména pokud mají zvláštní potřeby při přijetí ve smyslu článku 24 směrnice (EU) 2024/...⁺ nebo pokud potřebují zvláštní procesní záruky uvedené v člancích 20 až 23 nařízení (EU) 2024/...⁺⁺. Podle článku 24 směrnice (EU) 2024/...⁺ existuje větší pravděpodobnost, že žadatelé spadající do jedné z těchto kategorií budou mít zvláštní potřeby při přijetí: nezletilé osoby, nezletilé osoby bez doprovodu, osoby se zdravotním postižením, senioři, těhotné ženy, lesby, gayové, bisexuálové, transgender a intersexuální osoby, rodiče samoživitelé s nezletilými dětmi, oběti obchodování s lidmi, osoby trpící závažným onemocněním, osoby s duševní poruchou včetně posttraumatické stresové poruchy a osoby, které byly vystaveny mučení, znásilnění či jiným závažným formám psychického, fyzického nebo sexuálního násilí, jako jsou oběti genderově podmíněného násilí, mrzačení ženských pohlavních orgánů, dětských nebo nucených sňatků, nebo které byly vystaveny sexuálně, genderově, rasisticky či nábožensky motivovanému násilí.

⁺ pro Úř. věst.: vložte prosím do textu číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)].

⁺⁺ pro Úř. věst.: vložte prosím do textu číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

- (38) Na rozdíl od pravidel stanovených v nařízení (EU) 2024/...⁺, podle nichž členské státy nemají být povinny převzít příslušnost nad rámec svého spravedlivého podílu, by v krizové situaci provádění plánu solidární reakce mohlo potenciálně vést k tomu, že jeden nebo více přispívajících členských států převezme příslušnost k posuzování žádostí o mezinárodní ochranu nad rámec svého spravedlivého podílu. V takových případech by daný členský stát měl být oprávněn po dobu pěti let úměrně snížit plnění příslibů solidarity v rámci nadcházejících ročních cyklů podle nařízení (EU) 2024/...⁺ o část přesahující spravedlivý podíl. Toto snížení by se rovněž mohlo uplatnit v prováděcím rozhodnutí Rady přijatém podle čl. 4 odst. 3 ve vztahu k takovému počtu žádostí, který odpovídá počtu žádostí, o který byl překročen spravedlivý podíl, a mělo by být možné je uplatnit do pěti let ode dne, kdy prováděcí rozhodnutí Rady, které vedlo k tomu, že členský stát překročil svůj spravedlivý podíl, přestalo platit. Snížení v rámci nadcházejících ročních cyklů a snížení v prováděcím rozhodnutí Rady by mělo být možné uplatnit alternativně nebo současně, avšak za předpokladu, že toto snížení odpovídá počtu žádostí, kterým daný členský stát přispěl nad svůj spravedlivý podíl, a tento počet nepřesáhne.

⁺ pro Úř. věst.: vložte prosím do textu číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

- (39) V krizové situaci nebo situaci zásahu vyšší moci může dotčenému členskému státu vzniknout potřeba přesunout zdroje, aby zvládal příchody státních příslušníků třetích zemí a osob bez státní příslušnosti na svých hranicích. Dotčený členský stát z toho důvodu může potřebovat čas na reorganizaci svých zdrojů a zvýšení své kapacity, a to i s podporou příslušných agentur Unie. Takový členský stát také může k přijetí rozhodnutí o žádostech potřebovat delší dobu, během níž neumožní vstup na své území. V takové situaci by měl mít dotčený členský stát možnost odchytil se od lhůt pro registraci a řízení na hranicích.
- (40) V případě, že členský stát uplatňuje jedno nebo více opatření stanovených tímto nařízením, měl by o uplatněných odchylkách a o době trvání opatření informovat státní příslušníky třetích zemí a osoby bez státní příslušnosti v jazyce, kterému tyto osoby rozumí nebo o němž lze důvodně předpokládat, že mu rozumí. Členské státy jsou povinny řešit veškeré zvláštní procesní potřeby žadatelů a jejich zvláštní potřeby při přijetí, které by mohly vyvstat, a odpovídajícím způsobem jim o tom poskytovat informace. Kromě toho se uplatní článek 8 nařízení (EU) 2024/...⁺ o poskytování informací a čl. 36 odst. 3 uvedeného nařízení, pokud jde o informace o možnosti podat opravný prostředek proti rozhodnutí o žádosti.

⁺ pro Úř. věst.: vložte prosím do textu číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

- (41) V případě, že se uplatňují odchylky od azylového řízení, by příslušné orgány měly především zohledňovat záruky pro žadatele se zvláštními procesními potřebami a zvláštními potřebami při přijetí, včetně zohlednění zdravotního stavu. Z tohoto důvodu by členský stát, který čelí krizové situaci či situaci zásahu vyšší moci, neměl odchylky od azylového řízení uplatňovat nebo by je měl přestat uplatňovat v případech, kdy existují zdravotní důvody, které brání použití řízení na hranicích v souladu s čl. 53 odst. 2 písm. d) nařízení (EU) 2024/...⁺, nebo kdy žadatelům se zvláštními procesními potřebami nelze poskytnout nezbytnou podporu v souladu s čl. 53 odst. 2 písm. b) uvedeného nařízení, nebo kdy žadatelům se zvláštními potřebami při přijetí nelze poskytnout nezbytnou podporu v souladu se směrnicí (EU) 2024/...⁺⁺. Dotčený členský stát by měl upřednostnit posuzování žádostí osob se zvláštními procesními potřebami podle nařízení (EU) 2024/...⁺ a se zvláštními potřebami při přijetí, jak je vymezeno v čl. 2 bodu 14 směrnice (EU) 2024/...⁺⁺, zejména nezletilých osob a jejich rodinných příslušníků.

⁺ pro Úř. věst.: vložte prosím do textu číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

⁺⁺ pro Úř. věst.: vložte prosím do textu číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)].

- (42) V krizové situaci a v situaci zásahu vyšší moci by členský stát měl být oprávněn odchýlit se od nařízení (EU) 2024/...⁺ za účelem registrace žádosti během čtyř týdnů ode dne, kdy byly učiněny. Tímto prodloužením by neměla být dotčena práva žadatelů o azyl zaručená Listinou, nařízením (EU) 2024/...⁺ a směrnicí (EU) 2024/...⁺⁺. Aniž je dotčena výjimka stanovená pro období mezi podáním žádosti a přijetím prováděcího rozhodnutí Rady, by v krizové situaci vyznačující se hromadným přílivem státních příslušníků třetích zemí a osob bez státní příslušnosti mělo být prodloužení doby registrace uplatňováno pouze během období stanoveného v původním prováděcím rozhodnutí Rady.
- (43) V případě krizové situace nebo situace zásahu vyšší moci by dotčený členský stát měl mít možnost prodloužit lhůtu pro posuzování žádostí o mezinárodní ochranu na hranicích o šesti týdnů. Toto prodloužení by nemělo být použito nad rámec lhůty uvedené v čl. 51 odst. 2 třetím pododstavci nařízení (EU) 2024/...⁺.
- (44) V krizové situaci nebo v situaci zásahu vyšší moci by členský stát v souvislosti s uplatňováním řízení na hranicích měl mít možnost vybrat si v žádosti z několika možností, s přihlédnutím ke složení migračních toků a jejich rozdílné povaze v závislosti na konkrétní krizové situaci.

⁺ pro Úř. věst.: vložte prosím do textu číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

⁺⁺ pro Úř. věst.: vložte prosím do textu číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)].

- (45) V krizových situacích, které se vyznačují hromadným přílivem státních příslušníků třetích zemí a osob bez státní příslušnosti, či v situacích zásahu vyšší moci by mohlo být nezbytné umožnit členskému státu, aby řízení na hranicích neuplatňoval vůči osobám, které pocházejí ze třetích zemí, u nichž je průměrná míra uznaných žádostí v celé Unii nižší než 20 %. Za účelem uplatnění této odchylky by v prováděcím rozhodnutí Rady mělo být uvedeno, zda opatření obsažená v pohotovostním plánu dotčeného členského státu podle článku 32 směrnice (EU) 2024/...⁺ jsou k řešení této situace dostatečná. V každém případě jsou členské státy povinny řízení na hranicích používat v situacích uvedených v čl. 42 odst. 1 písm. c) a f) nařízení (EU) 2024/...⁺⁺.
- (46) V krizové situaci, která se vyznačuje hromadným přílivem státních příslušníků třetích zemí a osob bez státní příslušnosti žádajících o mezinárodní ochranu, by mohlo být nezbytné umožnit členskému státu snížit prahovou hodnotu pro povinné uplatňování řízení na hranicích stanovenou v čl. 42 odst. 1 písm. j) nařízení (EU) 2024/...⁺⁺. Snížená prahová hodnota by v žádném případě neměla být nižší než 5 %. Členské státy jsou povinny používat řízení na hranicích v situacích uvedených v čl. 42 odst. 1 písm. c) a f) uvedeného nařízení.

⁺ pro Úř. věst.: vložte prosím do textu číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)].

⁺⁺ pro Úř. věst.: vložte prosím do textu číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

(47) V krizové situaci, která se vyznačuje hromadným přílivem státních příslušníků třetích zemí a osob bez státní příslušnosti žádajících o mezinárodní ochranu, by mohlo být nezbytné rozšířit rozsah, v němž je uplatňováno řízení na hranicích, zavedeného článkem 43 nařízení (EU) 2024/...⁺, a umožnit členským státům, aby v rámci řízení na hranicích rozhodovaly o podstatě žádosti rovněž v případech, kdy žadatel je státním příslušníkem třetí země nebo, v případě osob bez státní příslušnosti, kdy žadatel má místo svého předchozího obvyklého pobytu ve třetí zemi, u níž je podíl rozhodnutí o udělení mezinárodní ochrany v celé Unii 50 % nebo nižší. V důsledku toho by členské státy při uplatňování řízení na hranicích v kontextu krize měly i nadále uplatňovat řízení na hranicích tak, jak stanoví články 43 až 54 uvedeného nařízení, ale mohly by uplatňování řízení na hranicích rozšířit na státní příslušníky třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, kteří pocházejí ze třetích zemí, u nichž je průměrná míra uznaných žádostí v celé Unii vyšší než 20 %, ale nižší než 50 %, se zohledněním rychlého vývoje potřeb v oblasti ochrany, k němuž může dojít v zemi původu, který je zachycen ve čtvrtletních aktualizacích údajů Eurostatu. Tímto rozšířením působnosti řízení na hranicích by neměly být dotčeny důvody a další pravidla vztahující se na povinné řízení na hranicích podle uvedeného nařízení. Pokud je členský stát oprávněn rozšířit působnost řízení na hranicích, neměly by být žádosti posuzované v rámci tohoto řízení považovány za součást přiměřené kapacity podle článku 47 uvedeného nařízení ani by neměly být započítány do uplatňování ročního stropu podle článku 50 uvedeného nařízení.

⁺ pro Úř. věst.: vložte prosím do textu číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

- (48) Zajištění žadatelů by mělo být prováděno v souladu se základní zásadou, že nikoho nelze zajistit pouze proto, že usiluje o mezinárodní ochranu, a zejména v souladu s mezinárodními právními závazky členských států a s článkem 31 Ženevské úmluvy. V souladu se směrnicí (EU) 2024/...⁺ by nezletilé osoby zpravidla neměly být zajišťovány, ale měly by být umísťovány do ubytovacích zařízení se zvláštními zařízeními pro nezletilé, ve vhodných případech včetně umístění v komunitních zařízeních, v nichž nedochází k omezení svobody. Vzhledem k negativním dopadům zajišťování na nezletilé osoby by zajišťování mohlo být v souladu s právem Unie využíváno jen ve výjimečných případech, je-li zcela nezbytné, jakožto krajní opatření, na nejkratší možnou dobu a nikdy ve vězeňských zařízeních nebo jakýchkoli jiných zařízeních určených pro účely prosazování práva. Nezletilé osoby nemají být odloučeny od svých rodičů nebo osob, které o ně pečují, přičemž zásada zachování celistvosti rodiny by měla obvykle vést u rodin s nezletilými členy k využívání přiměřených alternativ k zajištění a k jejich ubytování v prostorách, které jsou pro ně vhodné. Navíc musí být také učiněno vše pro to, aby byly k zajištění nezletilých osob k dispozici různé dostupné a proveditelné alternativy.

⁺ pro Úř. věst.: vložte prosím do textu číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)].

- (49) V situaci účelového využívání migrantů a k zabránění třetí zemi nebo nepřátelskému nestátnímu subjektu zaměřovat se na určité státní příslušnosti nebo na určité kategorie státních příslušníků třetích zemí či osob bez státní příslušnosti, bv členský stát měl mít možnost odchytil se od azylového řízení stanoveného v tomto nařízení přijetím rozhodnutí o podstatě všech žádostí v rámci řízení na hranicích, jak je stanoveno v člancích 44 až 55 nařízení (EU) 2024/...⁺. Zásady a záruky stanovené v uvedeném nařízení by měly být dodrženy. V prováděcím rozhodnutí Rady, kterým se členskému státu povolí uplatňovat uvedené odchylky, by mělo výslovně uvedeno, na které státní příslušníky třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti se situace účelového využívání migrantů vztahuje. Při uplatňování uvedené odchylky by měla být věnována zvláštní pozornost určitým kategoriím státních příslušníků třetích zemí a osob bez státní příslušnosti, kteří jsou účelově využíváni, zejména nezletilým osobám mladším 12 let a jejich rodinným příslušníkům a zranitelným osobám se zvláštními procesními potřebami nebo zvláštními potřebami při přijetí. Tyto skupiny by proto z řízení na hranicích měly být buď vyloučeny, nebo, pokud individuální posouzení dospěje k závěru, že jejich žádosti jsou pravděpodobně opodstatněné, mělo by se na ně toto řízení přestat vztahovat. Výběr jedné z uvedených možností zůstává na uvážení členského státu, který žádá o použití této odchylky. Volba uvedená v žádosti by měla být zohledněna v prováděcím rozhodnutí Rady, kterým se povoluje uplatnění této odchylky. Tímto rozšířením působnosti řízení na hranicích v situaci účelového využívání migrantů by neměly být dotčeny důvody a další pravidla vztahující se na povinné řízení na hranicích podle nařízení (EU) 2024/...⁺. Pokud je členský stát oprávněn rozšířit působnost řízení na hranicích, neměly by být žádosti posuzované v rámci tohoto řízení považovány za součást přiměřené kapacity podle článku 48 ani by neměly být započítány do uplatňování ročního stropu podle článku 51 uvedeného nařízení.

⁺ pro Úř. věst.: vložte prosím do textu číslo nařízení obsaženého v dokumentu dokumentu PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

- (50) S cílem podpořit dotčený členský stát při poskytování nezbytné pomoci státním příslušníkům třetích zemí a osobám bez státní příslušnosti, kteří spadají do oblasti působnosti tohoto nařízení, měly by mít agentury OSN, a zejména UNHCR, jakož i další příslušné partnerské organizace, které členské státy pověřily konkrétními úkoly, účinný přístup na hranice za podmínek stanovených ve směrnici (EU) 2024/...⁺ a v nařízení (EU) 2024/...⁺⁺. UNHCR by měl mít přístup k žadatelům, a to i k těm, kteří se nacházejí na hranicích. Pro tyto účely by dotčený členský stát měl s těmito organizacemi udržovat spolupráci.
- (51) Měla by být stanovena zvláštní pravidla pro krizové situace vyznačující se hromadným přílivem osob a pro situace zásahu vyšší moci, která členskými státy umožní prodloužit za přísných podmínek lhůty stanovené v nařízení (EU) 2024/...⁺⁺⁺, pokud tyto lhůty nebude možné v důsledku mimořádné situace dodržet. Toto prodloužení by se současně mělo vztahovat na lhůty stanovené pro zasílání žádostí o převzetí a oznámení o přijetí zpět a pro odpovědi na ně, jakož i na lhůty pro předání žadatele do příslušného členského státu. Lhůty by měly být prodlouženy bez ohledu na to, zda uvedené nařízení stanoví pro určité situace kratší lhůty.

⁺ pro Úř. věst.: vložte prosím do textu číslo směrnice obsažené v dokumentu PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)].

⁺⁺ pro Úř. věst.: vložte prosím do textu číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 16/24 [2016/0224ACOD)].

⁺⁺⁺ pro Úř. věst.: vložte prosím do textu číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

- (52) V zájmu zajištění účinného přístupu k řízení o udělení mezinárodní ochrany v případě, že nedojde k přemístění z důvodu přetrvávání krizové situace vyznačující se hromadným přílivem osob nebo situace zásahu vyšší moci nebo v případě, že členský stát, který provádí přemístění, toto přemístění neprovede v situaci, kdy je žadatel příslušným orgánům členského státu provádějícího přemístění k dispozici, by měla být stanovena maximální lhůta pro provedení přemístění do členského státu, který čelí této situaci. Tato maximální lhůta by neměla být delší než jeden rok od přijetí žádosti o převzetí nebo od potvrzení oznámení o přijetí zpět jiným členským státem nebo od konečného rozhodnutí o opravném prostředku nebo přezkumu rozhodnutí o přemístění, které má odkladný účinek v souladu s čl. 43 odst. 3 nařízení (EU) 2024/...⁺. Touto maximální lhůtou není dotčena možnost prodloužit lhůty pro provedení přemístění podle čl. 46 odst. 2 uvedeného nařízení.

⁺ pro Úř. věst.: vložte prosím do textu číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

- (53) Aby se zabránilo nefunkčnosti společného evropského azylového systému v důsledku hromadného přílivu osob tak mimořádného rozsahu a intenzity, kdy i v případě, že členský stát má dobře připravený azylový, přijímací a návratový systém, by nastala situace, pokud by se jí nezabývala Unie jako celek, mohla založit významné riziko závažných nedostatků, pokud jde o zacházení s žadateli, měl by členský stát být za těchto zcela výjimečných okolností zproštěn povinnosti přijmout žadatele zpět podle čl. 16 odst. 2 a čl. 38 odst. 4 nařízení (EU) 2024/...⁺. Aby se však zajistilo, že žádost o odchylku nepovede k dalšímu tlaku na členský stát, který čelí této situaci, měla by se se zpětnou účinností tato odchylka použít pouze na žádosti, které již byly v tomto členském státě zaregistrovány během čtyř měsíců přede dnem přijetí prováděcího rozhodnutí Rady.
- (54) Pokud v souladu s nařízením (EU) 2024/...⁺⁺, nasvědčují objektivní okolnosti tomu, že žádosti o mezinárodní ochranu skupin žadatelů z určité země původu nebo země předchozího obvyklého pobytu nebo části této země nebo na základě kritérií stanovených v uvedeném nařízení by mohly být opodstatněné, je v zájmu jak rozhodujících orgánů, tak dotčených žadatelů dokončit posouzení podstaty žádosti co nejdříve a umožnit rychlé a efektivní udělování mezinárodní ochrany v krizové situaci.

⁺ pro Úř. věst.: vložte prosím do textu číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

⁺⁺ pro Úř. věst.: vložte prosím do textu číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)).

- (55) Žadatelům, jejichž žádosti jsou posuzovány ve zrychleném řízení podle tohoto nařízení, by měla být zaručena veškerá práva a záruky, na něž mají žadatelé nárok v souladu s nařízením (EU) 2024/...⁺, včetně práva na informace a účinný opravný prostředek.
- (56) Při uplatňování doporučení Komise o zrychleném řízení by se neměly provádět pohovory o podstatě žádosti; pokud však existují pochybnosti o tom, zda žadatel patří do některé či do více kategorií osob uvedených v uvedeném doporučení nebo zda se na něj vztahují důvody pro vyloučení, může být pohovor nutný. Řízení by ale v žádném případě nemělo trvat déle než čtyři týdny ode dne podání žádosti. Pokud členský stát zjistí, že žadatel představuje hrozbu pro vnitřní bezpečnost, měl by mít možnost rozhodnout, že ve vztahu k tomuto žadateli zrychlené řízení neuplatní. Za těchto okolností by žádost měla být posouzena v souladu s články 36 a 40 nařízení (EU) 2024/...⁺.
- (57) Žadatelé, jejichž žádosti jsou posuzovány ve zrychleném řízení podle tohoto nařízení, by v souladu s článkem 29 nařízení (EU) 2024/...⁺ měli obdržet dokument osvědčující jejich status v jazyce, kterému rozumí nebo o němž lze důvodně předpokládat, že mu rozumí.

⁺ pro Úř. věst.: vložte prosím do textu číslo nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS č. 16/24 [2016/0224A(COD)].

- (58) V různých fázích uplatňování zrychleného řízení lze konzultovat příslušné agentury Unie, UNHCR a další příslušné organizace.
- (59) Aby byla zajištěna dostatečná úroveň připravenosti na krizovou situaci, měly by členské státy do svých pohotovostních plánů zahrnout nutná opatření, jež jim umožní reagovat na krizovou situaci a řešit ji, včetně opatření potřebných k překonání problémů ve fungování společného evropského azylového systému a k ochraně práv žadatelů o mezinárodní ochranu a osob požívajících mezinárodní ochrany, jakož i k posílení budoucí odolnosti v dotčeném členském státě. Členské státy by rovněž měly využívat všechny nástroje, které mají k dispozici podle vnitrostátního práva a práva Unie, mimo jiné nástroje pro předvídání a včasné varování v rámci mechanismu EU pro připravenost a řešení krizí v souvislosti s migrací, jak je stanoveno v doporučení Komise (EU) 2020/1366¹⁵.
- (60) Aniž je dotčeno výše uvedené, měly by být v krizové situaci v příslušných případech mobilizovány veškeré krizové mechanismy obsažené ve stálém souboru nástrojů, zejména finanční a operativní podpora, kterou mohou agentury Unie, fondy Unie a mechanismus civilní ochrany Unie poskytnout v souladu s příslušnými právními akty. V rámci fóra na technické úrovni pro migraci by poté Komise měla zajistit koordinaci a výměnu informací s dalšími platformami, které jsou důležité pro řešení krizové situace, mimo jiné se sítí EU pro připravenost na migraci a pro řešení migračních krizí v souladu s doporučením (EU) 2020/1366 a s integrovanými opatřeními pro politickou reakci na krize (IPCR).

¹⁵ Doporučení Komise (EU) 2020/1366 ze dne 23. září 2020 o mechanismu EU pro připravenost a řešení krizí v souvislosti s migrací (plán pro připravenost na migraci a pro migrační krize) (Úř. věst. L 317, 1.10.2020, s. 26).

- (61) Členský stát, který čelí krizové situaci nebo situaci zásahu vyšší moci, může požádat o podporu agenturu pro migraci, Evropskou agenturu pro pohraniční a pobřežní stráž nebo Europol v souladu s jejich mandáty. Agentura pro migraci může kromě toho v případě potřeby navrhnout pomoc z vlastní iniciativy v souladu s čl. 16 odst. 1 písm. d) nařízení (EU) 2021/2303 , zatímco Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž může po dohodě s dotčeným členským státem navrhnout pomoc v oblasti navracení v souladu s články 48, 50, 52 a 53 nařízení (EU) 2019/1896 a Europol může navrhnout pomoc v souladu s čl. 6 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/794¹⁶.
- (62) Na podporu členských států, které provádějí relokace jako solidární opatření, by měla být poskytnuta finanční podpora z rozpočtu Unie, mimo jiné z tematického nástroje stanoveného v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1147¹⁷.

¹⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/794 ze dne 11. května 2016 o Agentuře Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva (Europol) a o zrušení a nahrazení rozhodnutí 2009/371/SVV, 2009/934/SVV, 2009/935/SVV, 2009/936/SVV a 2009/968/SVV (Úř. věst. L 135, 24.5.2016, s. 53).

¹⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1147 ze dne 7. července 2021, kterým se zřizuje Azylový, migrační a integrační fond (Úř. věst. L 251, 15.7.2021, s. 1).

- (63) Jelikož cílů tohoto nařízení, totiž stanovit nezbytné úpravy pravidel azylového řízení a v příslušných případech pravidel solidarity, aby se zajistilo, že členské státy budou schopny řešit krizové situace v oblasti řízení azylu a migrace v Unii, jakož i situace zásahu vyšší moci, nelze dosáhnout uspokojivě členskými státy, ale spíše jich z důvodu rozsahu a účinků činnosti může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii (dále jen „Smlouva o EU“). V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů
- (64) V souladu s články 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvě o EU a ke Smlouvě o fungování EU, se Dánsko neúčastní přijímání tohoto nařízení a toto nařízení pro ně není závazné ani použitelné. Vzhledem k tomu, že články 12 a 13 tohoto nařízení, jakož i články 1 až 6 v rozsahu, v němž se týkají odchylek uvedených v člancích 12 a 13 tohoto nařízení, představují změny ve smyslu článku 3 Dohody mezi Evropským společenstvím a Dánským královstvím o kritériích a mechanismech pro určení státu příslušného pro posuzování žádosti o azyl podané v Dánsku nebo v jiném členském státě Evropské unie a o systému „Eurodac“ pro porovnávání otisků prstů za účelem účinného uplatňování Dublinské úmluvy¹⁸, musí Dánsko v okamžiku přijetí změn nebo do 30 dnů poté Komisi oznámit, zda si přeje provést obsah těchto změn či nikoli.

¹⁸ Úř. věst. L 66, 8.3.2006, s. 38.

- (65) V souladu s články 1 a 2 a čl. 4a odst. 1 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného království a Irska s ohledem na prostor svobody, bezpečnosti a práva, připojeného ke Smlouvě o EU a ke Smlouvě o fungování EU, a aniž je dotčen článek 4 uvedeného protokolu, se Irsko nepodílí na přijímání tohoto nařízení a toto nařízení pro ně není závazné ani použitelné.
- (66) Pokud jde o Island a Norsko, představují články 12 a 13 tohoto nařízení, jakož i články 1 až 6 v rozsahu, v němž se týkají odchylek uvedených v člancích 12 a 13 tohoto nařízení, nové akty v oblasti zahrnuté v příloze Dohody mezi Evropským společenstvím a Islandskou republikou a Norským královstvím o kritériích a mechanismech určení státu příslušného pro posuzování žádosti o azyl podané v některém z členských států nebo na Islandu nebo v Norsku¹⁹.
- (67) Pokud jde o Švýcarsko, představují články 12 a 13 tohoto nařízení, jakož i články 1 až 6 v rozsahu, v němž se týkají odchylek uvedených v člancích 12 a 13 tohoto nařízení, akty nebo opatření, které mění nebo doplňují ustanovení článku 1 Dohody mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o kritériích a mechanismech určení státu příslušného pro posuzování žádosti o azyl podané v některém z členských států nebo ve Švýcarsku²⁰.

¹⁹ Úř. věst. L 93, 3.4.2001, s. 40.

²⁰ Úř. věst. L 53, 27.2.2008, s. 5.

- (68) Pokud jde o Lichtenštejnsko, představují články 12 a 13 tohoto nařízení, jakož i články 1 až 6 v rozsahu, v němž se týkají odchylek uvedených v člancích 12 a 13 tohoto nařízení, akty nebo opatření, které mění nebo doplňují ustanovení článku 1 Dohody mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o kritériích a mechanismech určení státu příslušného pro posuzování žádosti o azyl podané v některém z členských států nebo ve Švýcarsku, na kterou odkazuje článek 3 Protokolu mezi Evropským společenstvím, Švýcarskou konfederací a Lichtenštejnským knížectvím o přistoupení Lichtenštejnského knížectví k Dohodě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o kritériích a mechanismech určení státu příslušného pro posuzování žádosti o azyl podané v některém z členských států nebo ve Švýcarsku²¹,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

²¹ Úř. věst. L 160, 18.6.2011, s. 39.

Kapitola I

Obecná ustanovení

Článek 1

Předmět

1. Toto nařízení řeší výjimečné krizové situace, včetně účelového využívání migrantů, a situace zásahu vyšší moci v oblasti migrace a azylu v Unii prostřednictvím dočasných opatření. Stanoví posílená solidární a podpůrná opatření, jež vycházející z nařízení (EU) 2024/...⁺, a zároveň zajišťuje spravedlivé rozdělení odpovědnosti a dočasná zvláštní pravidla odchylovající se od pravidel stanovených v nařízeních (EU) 2024/...⁺ a (EU) 2024/...⁺⁺.
2. Dočasná opatření přijatá podle tohoto nařízení musí splňovat požadavky nezbytnosti a přiměřenosti, být vhodná k dosažení stanovených cílů a zajišťovat ochranu práv žadatelů o mezinárodní ochranu a osob požívajících mezinárodní ochrany a být v souladu se závazky členských států podle Listiny, mezinárodního práva a *acquis* Unie v oblasti azylu. Tímto nařízením nejsou dotčeny základní zásady a záruky stanovené legislativní akty, od nichž jsou podle tohoto nařízení povoleny odchylky.

⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

⁺⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

3. Opatření přijatá podle tohoto nařízení se použijí pouze v rozsahu, který nezbytně vyžaduje naléhavost situace, dočasně a omezeně a pouze za výjimečných okolností. Členské státy mohou uplatňovat opatření stanovená v kapitole IV a využívat opatření stanovená v kapitole III pouze na žádost a v rozsahu stanoveném v prováděcím rozhodnutí Rady uvedeném v čl. 4 odst. 3, aniž je dotčen čl. 10 odst. 5.
4. Pro účely tohoto nařízení se krizovou situací rozumí:
- a) výjimečná situace hromadného přílivu státních příslušníků třetích zemí nebo osob bez státní příslušnosti do členského státu pozemní, vzdušnou nebo námořní cestou, včetně osob, které byly vyloděny po pátracích a záchranných operacích, přičemž tento příliv je mimo jiné s ohledem na počet obyvatelstva, HDP a zeměpisná specifika dotčeného členského státu, včetně velikosti jeho území, takového rozsahu a takové povahy, že způsobuje nefunkčnost dobře připraveného azylového a přijímacího systému členského státu, včetně služeb na ochranu dětí, či jeho návratového systému, a to i v důsledku situace na místní nebo regionální úrovni, což by mohlo mít vážné důsledky pro fungování společného evropského azylového systému, nebo
 - b) situace účelového využívání migrantů, kdy třetí země nebo nepřátelský nestátní subjekt podporuje nebo usnadňuje pohyb státních příslušníků třetích zemí nebo osob bez státní příslušnosti na vnější hranice nebo do členského státu s cílem destabilizovat Unii nebo některý členský stát, pokud takové činnosti mohou ohrozit základní funkce členského státu, včetně udržování veřejného pořádku nebo zajištění jeho národní bezpečnosti.

Členské státy mohou požádat o povolení uplatňovat opatření uvedená v kapitolách III a IV, zejména pokud dojde k neočekávanému výraznému nárůstu množství vyřizovaných žádostí o mezinárodní ochranu na vnějších hranicích. Členské státy mohou uplatnit odchylky stanovené v prováděcím rozhodnutí Rady podle čl. 4 odst. 3 v případě účelového využívání migrantů pouze ve vztahu ke státním příslušníkům třetích zemí nebo osobám bez státní příslušnosti, kteří jsou takto účelově využíváni a kteří jsou buď zadrženi, nebo nalezeni v blízkosti vnějších hranic, jimiž se rozumí pozemní hranice členských států včetně říčních a jezerních hranic, námořní hranice členských států a jejich letiště, říční přístavy, námořní přístavy a jezerní přístavy, pokud nejsou vnitřními hranicemi, v souvislosti s neoprávněným překročením hranice pozemní, námořní nebo vzdušnou cestou, nebo kteří se vylodí po pátracích a záchranných operacích nebo kteří se dostaví na hraniční přechody.

5. Pro účely tohoto nařízení se vyšší mocí rozumí neobvyklé a nepředvídatelné okolnosti mimo kontrolu členského státu, jejichž důsledkům nebylo i přes vynaložení veškeré náležité péče možné zabránit a které danému členskému státu brání v plnění povinností podle nařízení (EU) 2024/...⁺ a (EU) 2024/...⁺⁺.

⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

⁺⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

Kapitola II

Řízení

Článek 2

Odůvodněná žádost členského státu

1. Pokud má členský stát za to, že se nachází v krizové situaci nebo v situaci zásahu vyšší moci, může vzhledem k těmto výjimečným okolnostem předložit Komisi odůvodněnou žádost s cílem využít solidární opatření umožňující řádné řešení uvedené situace a umožnit použití případné odchylky od příslušných pravidel týkajících se azylového řízení při současném zajištění dodržování základních práv žadatelů.
2. Odůvodněná žádost uvedená v odstavci 1 obsahuje:
 - a) popis toho,
 - i) jak krizová situace uvedená v čl. 1 odst. 4 písm. a) způsobila nefunkčnost azylového a přijímacího systému členského státu, včetně služeb na ochranu dětí v rámci tohoto systému, jakož i popis opatření, jež byla k řešení této situace dosud přijata, a odůvodnění prokazující, že systém tohoto členského státu, ačkoliv je dobře připravený a přes již přijatá opatření, není schopen tuto situaci řešit; nebo

- ii) jak se členský stát potýká se situací účelového využívání migrantů podle čl. 1 odst. 4 písm. b), která ohrožuje jeho základní funkce, včetně udržování veřejného pořádku nebo zajištění jeho národní bezpečnosti nebo
 - iii) jak se členský stát potýká s neobvyklými a nepředvídatelnými okolnostmi mimo svou kontrolu, jejichž důsledkům nebylo možné zamezit přes vynaložení veškeré náležité péče, a jak mu taková situace zásahu vyšší moci brání v plnění jeho povinností stanovených v článku 27, čl. 45 odst. 1 a čl. 51 odst. 2 nařízení (EU) 2024/...⁺ a v člancích 39, 40, 41 a 46 nařízení (EU) 2024/...⁺⁺;
- b) v příslušných případech druh a úroveň solidárních opatření stanovených v čl. 8 odst. 1, která považuje za nezbytná;
 - c) v příslušných případech odchylky stanovené v člancích 10 až 13, které považuje za nezbytné, a
 - d) pokud členský stát žádá o uplatnění odchylky stanovené v čl. 11 odst. 6, informaci o tom, zda má v úmyslu stanovit vyloučení konkrétních kategorií žadatelů uvedených v odst. 7 písm. a) nebo písm. b) uvedeného článku nebo ukončení použití řízení na hranicích pro konkrétní kategorie žadatelů na základě individuálního posouzení stanoveného v odstavci 9 uvedeného článku.

⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

⁺⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

Článek 3

Prováděcí rozhodnutí Komise, kterým se stanoví krizová situace nebo situace zásahu vyšší moci

1. Po předložení odůvodněné žádosti uvedené v článku 2 Komise v úzké spolupráci s žadajícím členským státem a po konzultaci s příslušnými agenturami Unie a mezinárodními organizacemi, zejména UNHCR a IOM, urychleně posoudí situaci a v případě, že jsou splněny podmínky stanovené v článku 1, přijme prováděcí rozhodnutí uvedené v odstavci 8 tohoto článku.
2. Komise může rovněž přijmout doporučení o použití zrychleného řízení o udělení mezinárodní ochrany určitým kategoriím žadatelů, jak je uvedeno v článku 14.
3. Komise neprodleně oznámí Evropskému parlamentu, Radě a členským státům, že provádí posouzení uvedené v odstavci 1.
4. Při posuzování toho, zda členský stát čelí situaci účelového využívání migrantů podle čl. 1 odst. 4 písm. b) tohoto nařízení, Komise posoudí mimo jiné následující:
 - a) zda třetí země nebo nepřátelský nestátní subjekt usnadňuje pohyb státních příslušníků třetích zemí nebo osob bez státní příslušnosti do Unie;
 - b) zda informace poskytnuté členským státem dostatečně ukazují na skutečnost, že činnostmi spadajícími pod písmeno a) je destabilizovat Unii nebo dotčený členský stát;

- c) zda došlo k neočekávanému výraznému nárůstu množství vyřizovaných žádostí o mezinárodní ochranu na vnějších hranicích nebo v dotčeném členském státě ve srovnání s průměrným počtem žádostí;
- d) zda reakci na důsledky situace účelového využívání migrantů na migrační a azylový systém dotčeného členského státu nelze dostatečně řešit prostřednictvím opatření obsažených v souboru nástrojů v souladu s čl. 6 odst. 3 nařízení (EU) 2024/...⁺.

5. Komise s přihlédnutím k odůvodněné žádosti uvedené v článku 2 a s ohledem na poskytnuté informace a ukazatele týkající se dotčeného členského státu uvedené v článku 9 nařízení (EU) 2024/...⁺ určí, zda s ohledem na situaci, s níž se členský stát potýká, jsou splněny podmínky stanovené v článku 1. Komise posoudí informace uvedené v odůvodněných žádostech s ohledem na situaci v dotčeném členském státě během předchozích dvou měsíců a porovná je s celkovou situací v Unii.

6. Komise zejména určí:

- a) zda se azylový a přijímací systém, včetně služeb na ochranu dětí, či migrační systém žádajícího členského státu, ačkoliv je dobře připravený, a přes již přijatá opatření, stal nefunkčním v důsledku situace hromadného přílivu státních příslušníků třetích zemí nebo osob bez státní příslušnosti, díky čemuž tento členský stát není schopen situaci řešit, a zda by to mohlo mít závažné důsledky pro fungování společného evropského azylového systému;

⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

- b) zda se členský stát potýká se situací účelového využívání migrantů podle čl. 1 odst. 4 písm. b), kterou je třeba řešit s nezbytným a přiměřeným využitím opatření stanovených v tomto nařízení;
- c) zda se členský stát potýká s neobvyklými a nepředvídatelnými okolnostmi mimo svou kontrolu, jejichž důsledkům nebylo možné zamezit, přestože vynaložil veškerou náležitou péči, a zda mu taková situace zásahu vyšší moci brání v plnění povinností stanovených v článku 27, čl. 51 odst. 2 a čl. 60 odst. 1 nařízení (EU) 2024/...⁺ a v člancích 39, 40, 41 a 46 nařízení (EU) 2024/...⁺⁺.
7. Při přijímání prováděcího rozhodnutí uvedeného v odstavci 8 tohoto článku Komise uvede, proč reakci na situaci účelového využívání migrantů nelze dostatečně řešit opatřeními stanovenými v souboru nástrojů v souladu s čl. 6 odst. 3 nařízení (EU) 2024/...⁺⁺.

⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

⁺⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

8. Pokud Komise postupem dle odstavce 5 tohoto článku, s přihlédnutím k odůvodněné žádosti uvedené v článku 2 a s ohledem na poskytnuté informace a ukazatele týkající se dotčeného členského státu uvedené v článku 9 nařízení (EU) 2024/...⁺, shledá, že podmínky stanovené v článku 1 jsou dány, přijme neprodleně, a v každém případě nejpozději do dvou týdnů od podání odůvodněné žádosti uvedené v článku 2 tohoto nařízení, prováděcí rozhodnutí, v němž určí, zda se žádající členský stát nachází v krizové situaci uvedené v čl. 1 odst. 4 písm. a) nebo písm. b) tohoto nařízení nebo v situaci zásahu vyšší moci. Komise předloží prováděcí rozhodnutí Evropskému parlamentu a Radě.

Článek 4

Návrh Komise a prováděcí rozhodnutí Rady, kterým se povolují odchylky a zavádějí solidární opatření

1. Současně s přijetím prováděcího rozhodnutí Komise uvedeného v článku 3 Komise ve vhodných případech předloží návrh prováděcího rozhodnutí Rady. Komise o tomto návrhu neprodleně informuje Evropský parlament.

⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

2. Návrh prováděcího rozhodnutí Rady předložený Komisí podle odstavce 1 zajišťuje dodržování zásad nezbytnosti a proporcionality a zahrnuje:
- a) ve vhodných případech zvláštní odchylky uvedené v článcích 10 až 13, které by členský stát měl být oprávněn uplatňovat;
 - b) ve vhodných případech, pokud členský stát čelí krizové situaci, a po konzultaci s členským státem, návrh plánu solidární reakce, jímž se zajistí, že při výběru druhů solidárních opatření bude plně respektována diskreční pravomoc přispívajících členských států, a který zahrnuje:
 - i) ve vhodných případech celkovou výši příspěvků k relokacím potřebných k řešení krizové situace;
 - ii) ve vhodných případech další příslušná solidární opatření uvedená v čl. 8 odst. 1 písm. b) a c) a úroveň těchto opatření potřebnou k řešení konkrétní krizové situace;
 - iii) v příslušných případech celkovou částku solidárních opatření, která mají být použita z příslibů, které jsou k dispozici v rámci ročního rezervoáru solidarity;
 - iv) pokud přísliby, které jsou k dispozici v rámci ročního rezervoáru solidarity nepokrývají potřeby uvedené v bodech i) a ii) tohoto písmene, pak plán solidarity rovněž stanoví dodatečné přísliby potřebné k pokrytí těchto potřeb a

- v) orientační příspěvky jednotlivých členských států, aby přispěly spravedlivým podílem vypočteným v souladu s referenčním klíčem stanoveným v článku 66 nařízení (EU) 2024/...⁺ a
- c) čelí-li členský stát krizové situaci v souladu s čl. 1 odst. 4 písm. b), identifikaci státních příslušníků třetích zemí nebo osob bez státní příslušnosti, jichž se tato situace týká.

Při stanovování potřeb v oblasti solidarity členského státu Komise zohlední, zda je dotčený členský stát již členským státem, který využívá pomoci podle článků 58 a 59 nařízení (EU) 2024/...⁺.

Pokud členský stát v odůvodněné žádosti uvedené v článku 2 považuje za primární nebo jediné solidární opatření k řešení dané situace relokace, Komise to ve svém návrhu prováděcího rozhodnutí Rady zohlední, aniž je dotčena diskreční pravomoc přispívajících členských států vybrat si mezi druhy solidárních opatření.

3. Rada posoudí návrh Komise na prováděcí rozhodnutí Rady uvedené v odstavci 1 a do dvou týdnů od obdržení tohoto návrhu přijme prováděcí rozhodnutí, kterým se členskému státu povoluje uplatňovat odchylky stanovené v článcích 10 až 13 a stanoví plán solidární reakce uvedený v odst. 2 písm. b) tohoto článku včetně solidárních opatření, která může členský stát využít k řešení dané situace.

⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

4. Při přijímání návrhu prováděcího rozhodnutí Rady uvedeného v odstavci 1 může Komise ve vhodných případech přijmout doporučení o použití zrychleného řízení o udělení mezinárodní ochrany určitým kategoriím žadatelů, jak je uvedeno v článku 14.
5. Prováděcí rozhodnutí Rady zajistí dodržování zásad nezbytnosti a proporcionality, uvedou se v něm důvody, na nichž je založeno, a stanoví se v něm datum, od kterého se mohou uplatňovat odchylky stanovené v člancích 10 až 13, jakož i doba pro jejich uplatňování v souladu s článkem 5. Prováděcí rozhodnutí Rady:
 - a) ve vhodných případech určí konkrétní odchylky stanovené v člancích 10 až 13, které je dotčený členský stát oprávněn uplatňovat;
 - b) ve vhodných případech stanoví plán solidární reakce, který zahrnuje:
 - i) celkovou výši příspěvků k relokacím potřebných k řešení krizové situace při plném zohlednění posouzení Komise;
 - ii) další příslušná solidární opatření uvedená v čl. 8 odst. 1 písm. b) a c) a úroveň těchto opatření potřebnou k řešení krizové situace;
 - iii) celkové množství solidárních opatření, která mají být získána z ročního rezervoáru solidarity;

- iv) dodatečné přísliby potřebné k pokrytí potřeb řešení krizové situace, nejsou-li stávající přísliby v ročním rezervoáru solidarity dostatečné;
 - v) konkrétní příspěvek pro každý členský stát přislíbený v rámci povinného spravedlivého podílu vypočítaného v souladu s referenčním klíčem vymezeným v článku 66 nařízení (EU) 2024/...⁺;
- c) čelí-li dotčený členský stát krizové situaci uvedené v čl. 1 odst. 4 písm. b), identifikaci státních příslušníků třetích zemí nebo osob bez státní příslušnosti, jichž se tato situace týká.

Rada neprodleně předá prováděcí rozhodnutí Evropskému parlamentu a Komisi.

Článek 5

Doba uplatňování

1. Aniž je dotčen odstavec 3 tohoto článku, činí doba pro uplatňování odchylek a solidárních opatření stanovených v prováděcím rozhodnutí Rady uvedeném v čl. 4 odst. 3 tři měsíce. Není-li rozhodnutí zrušeno podle čl. 6 odst. 3, může být tato doba jednou prodloužena o tři měsíce poté, co Komise potvrdí, že krizová situace nebo situace zásahu vyšší moci nadále trvá.

⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

2. Na konci doby uvedené v odstavci 1 a na žádost dotčeného členského státu může Komise předložit návrh nového prováděcího rozhodnutí Rady, kterým se mění nebo prodlužuje doba uplatňování zvláštních odchylek nebo plánu solidární reakce uvedeného v čl. 4 odst. 5 nejvýše o tři měsíce. Není-li uvedené rozhodnutí zrušeno podle čl. 6 odst. 3, lze tuto dobu jednou prodloužit o tři měsíce, pokud Komise potvrdí, že krizová situace nebo situace zásahu vyšší moci nadále trvá. Použijí se ustanovení čl. 4 odst. 3 a5.
3. Členský stát, který čelí krizové situaci nebo situaci zásahu vyšší moci, uplatní články 10 až 13 pouze po dobu nezbytně nutnou k řešení dané situace, a v každém případě pouze po dobu stanovenou v prováděcím rozhodnutí Rady uvedeném v čl. 4 odst. 3. Celková doba uplatňování opatření nesmí překročit dobu trvání krizové situace nebo situace zásahu vyšší moci a činí nejvýše 12 měsíců.

Článek 6

Monitorování

1. Komise a Rada neustále monitorují, zda nadále trvá krizová situace nebo situace zásahu vyšší moci určená v prováděcím rozhodnutí Komise podle čl. 3 odst. 8.
2. Komise věnuje zvláštní pozornost dodržování základních práv a humanitárních norem a může požádat agenturu pro azyl, aby zahájila specifické monitorování podle čl. 15 odst. 2 nařízení (EU) 2021/2303

3. Pokud se Komise domnívá, že okolnosti, které vedly ke vzniku krizové situace nebo situace zásahu vyšší moci, pominuly, navrhne zrušení prováděcího rozhodnutí Rady uvedeného v čl. 4 odst. 3. Považuje-li to Komise na základě příslušných informací za vhodné, navrhne přijetí nového prováděcího rozhodnutí Rady, kterým se povoluje změna nebo prodloužení opatření stanovených v souladu s čl. 5 odst. 2.
4. Každé tři měsíce po vstupu prováděcího rozhodnutí Rady uvedeného v čl. 4 odst. 3 v platnost předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o jeho uplatňování, zejména o účinnosti opatření přijatých při řešení krizové situace nebo situace zásahu vyšší moci, a určí, zda situace nadále trvá a zda jsou opatření i nadále nezbytná a přiměřená.

Článek 7

Koordinátor EU pro solidaritu

Koordinátor EU pro solidaritu zřízený články 15 a 60 nařízení (EU) 2024/...⁺ kromě úkolů uvedených v těchto člancích:

- a) podporuje činnosti týkající se relokací z dotčeného členského státu do přispívajícího členského státu podle tohoto nařízení;
- b) podporuje kulturu připravenosti, spolupráce a odolnosti mezi členskými státy v oblasti azylu a migrace, mimo jiné sdílením osvědčených postupů.

⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

Za tímto účelem síť EU pro připravenost na migraci a pro řešení migračních krizí předává koordinátorovi EU pro solidaritu aktuální informace v rámci příslušných fází plánu pro připravenost na migraci a pro migrační krize podle doporučení (EU) 2020/1366 v jeho původním znění.

Koordinátor EU pro solidaritu poskytuje každé dva týdny informační přehled o stavu provádění a fungování relokačního mechanismu. Tento informační přehled se předloží Evropskému parlamentu a Radě.

Kapitola III

Solidární opatření, která lze uplatnit v krizové situaci

Článek 8

Solidární a podpůrná opatření v krizové situaci

1. Členský stát, který čelí krizové situaci, může v odůvodněné žádosti uvedené v článku 2 požadovat tyto druhy příspěvků:
 - a) relokační opatření, která mají být provedena v souladu s postupy stanovenými v článcích 67 a 68 nařízení (EU) 2024/...⁺;
 - i) žadatelů o mezinárodní ochranu;

⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

- ii) v případě dvoustranné dohody mezi dotčeným přispívajícím členským státem a dotčeným členským státem, který využívá pomoci, osob požívajících mezinárodní ochrany, kterým byla mezinárodní ochrana udělena méně než tři roky před přijetím prováděcího aktu Rady o zřízení ročního rezervoáru solidarity;
 - b) finanční příspěvky zaměřené na činnosti , které jsou relevantní pro řešení krizové situace v dotčeném členském státě nebo v příslušných třetích zemích, při plném dodržování lidských práv, které poskytnou jiné členské státy podle článku 64 nařízení (EU) 2024/...⁺;
 - c) alternativní solidární opatření uvedená v čl. 56 odst. 2 písm. c) nařízení (EU) 2024/...⁺, která jsou zvláště potřebná k řešení krizové situace a jsou v souladu s čl. 65 odst. 2 a 3 uvedeného nařízení; tato opatření se počítají jako finanční solidarita a jejich skutečná hodnota se stanoví na základě objektivních kritérií.
2. Při provádění relokací uvedených v odst. 1 písm. a) tohoto článku členské státy v první řadě zohlední relokace zranitelných osob v souladu s článkem 60 nařízení (EU) 2024/...⁺.

⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

Článek 9

Kompenzace v oblasti příslušnosti

1. Pokud jsou dodatečné přísliby týkající se relokací stanovené v prováděcím rozhodnutí Rady uvedeném v čl. 4 odst. 3 a přísliby, které jsou k dispozici v rámci ročního rezervoáru solidarity nižší než potřeby týkající se relokací stanovené v prováděcím rozhodnutí Rady:
 - a) přispívající členské státy až do výše 100 % potřeb týkajících se relokací uvedených v plánu solidarity stanoveném v prováděcím rozhodnutí Rady převezmou příslušnost ve vztahu k žádostem o mezinárodní ochranu, u nichž byl za příslušný určen členský stát, který čelí krizové situaci;
 - b) při uplatňování písmene a) tohoto pododstavce, a v případě potřeby přispívající členské státy odchylně od čl. 63 odst. 7 nařízení (EU) 2024/...⁺ převezmou příslušnost k posuzování většího počtu žádostí, než odpovídá jejich spravedlivému podílu;
 - c) použijí-li se písmena a) a b) tohoto pododstavce, použije se obdobně čl. 63 odst. 6, jakož i čl. 63 odst. 8 a 9 nařízení (EU) 2024/...⁺.

Je-li směrnice 2001/55/ES aktivována ve vztahu ke stejné situaci, jako je situace uvedená v čl. 1 odst. 4 písm. a), a členské státy se v okamžiku aktivace dohodnou, že nepoužijí článek 11 uvedené směrnice, povinné kompenzace podle tohoto článku se nepoužijí. Opravňuje-li prováděcí rozhodnutí Rady podle článku 4 odst. 3 dotčený členský stát k použití článku 13, povinné kompenzace podle tohoto článku se nepoužijí.

⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

2. Pokud použití odstavce 1 tohoto článku nepostačuje k pokrytí 100 % potřeb týkajících se relokací stanovených v prováděcím rozhodnutí Rady uvedeném v čl. 4 odst. 3, je bezodkladně znovu svoláno fórum EU na vysoké úrovni pro solidaritu v souladu s čl. 13 odst. 4 nařízení (EU) 2024/...⁺ a postupem stanoveným v článku 57 uvedeného nařízení.
3. Členský stát, který využívá pomoci, může požádat ostatní členské státy, aby převzaly příslušnost k posuzování žádostí o mezinárodní ochranu, pro něž byl členský stát, který využívá pomoci, určen jako příslušný, namísto relokací v souladu s postupem stanoveným v článku 69 nařízení (EU) 2024/...⁺.
4. Pokud se přispívající členský stát stal příslušným k posuzování většího počtu žádostí, než by odpovídalo jeho spravedlivému podílu v souladu s odst. 1 písm. b) tohoto článku nebo článkem 13, je oprávněn:
 - a) po dobu pěti let úměrně snížit svůj spravedlivý podíl ve vztahu k budoucím solidárním příspěvkům v rámci nadcházejících ročních cyklů podle nařízení (EU) 2024/...⁺ o odpovídající počet žádostí, ve vztahu k nimž daný členský stát přispěl nad rámec svého spravedlivého podílu,

⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

b) snížit svůj spravedlivý podíl ve vztahu k budoucím solidárním příspěvkům stanoveným v prováděcím rozhodnutí Rady přijatém podle čl. 4 odst. 3 o odpovídající počet žádostí, ve vztahu k nimž daný členský stát přispěl nad rámec svého spravedlivého podílu; o toto snížení lze požádat pouze do pěti let ode dne, kdy prováděcí rozhodnutí Rady, které vedlo k tomu, že členský stát překročil svůj spravedlivý podíl, již není v platnosti.

5. Jestliže členský stát hodlá využít možnost stanovenou v odstavci 4, oznámí své rozhodnutí Komisi. Oznámení obsahuje počet žádostí, ve vztahu k nimž členský stát převzal příslušnost nad rámec svého spravedlivého podílu, a snížení, které hodlá uplatnit v rámci nadcházejících ročních cyklů podle nařízení (EU) 2024/...⁺ nebo během provádění daného prováděcího rozhodnutí Rady přijatého podle čl. 4 odst. 3.

Pokud poté, co dokončí posuzování oznámení uvedeného v prvním pododstavci, potvrdí, že dotčený členský stát přispěl nad rámec svého spravedlivého podílu, povolí Komise prostřednictvím prováděcího aktu dotčenému členskému státu, aby snížil svůj spravedlivý podíl o odpovídající počet žádostí, ve vztahu k nimž daný členský stát přispěl nad rámec svého spravedlivého podílu v rámci nadcházejících ročních cyklech podle nařízení (EU) 2024/...⁺, nebo po dobu uvedenou v odstavci 4 písm. b) tohoto článku při provádění prováděcího rozhodnutí Rady přijatého podle čl. 4 odst. 3 za účelem podpory jiného členského státu, nebo v případech, kdy jsou podle odst. 1 písm. b) tohoto článku vyžadovány kompenzace v oblasti příslušnosti.

⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

6. Nelze-li potřeby v oblasti solidarity jiných členských států, které využívají pomoci podle článků 58 nebo 59 nařízení (EU) 2024/...⁺, řešit v důsledku toho, že členský stát, který čelí krizové situaci, využil příslibů, které jsou k dispozici v rámci ročního rezervoáru solidarity podle čl. 4 odst. 5 písm. b) tohoto článku, neprodleně se znovu svolá fórum EU na vysoké úrovni pro solidaritu v souladu s článkem 13 nařízení (EU) 2024/...⁺ a postupem stanoveným v článku 57 uvedeného nařízení.
7. Pokud má jiný členský stát v důsledku opatření, která jsou nezbytná na podporu členského státu, který čelí krizové situaci, a která jsou zahrnuta v prováděcím rozhodnutí Rady podle čl. 4 odst. 3, za to, že je vystavený migračnímu tlaku nebo že se potýká s významnou situací v oblasti migrace ve smyslu článku 2 bodů 24 a 25 nařízení (EU) 2024/...⁺ nebo čelí krizové situaci, může tento dotčený členský stát požádat o solidární opatření, o úplné nebo částečné snížení svých solidárních příspěvků v souladu s uvedeným nařízením, nebo o solidární a podpůrná opatření v souladu s tímto nařízením.

Při posuzování odůvodněné žádosti členského státu podle článku 2 tohoto nařízení Komise kromě informací stanovených v člancích 9 a 10 nařízení 2024/...⁺ rovněž zohlední, zda tento členský stát převzal příslušnost k posuzování většího počtu žádostí o mezinárodní ochranu, než by odpovídalo jeho spravedlivému podílu.

⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

Kapitola IV

Odchyly

Článek 10

Registrace žádostí o mezinárodní ochranu v krizových situacích nebo v situacích zásahu vyšší moci

1. V krizové situaci nebo v situaci zásahu vyšší moci může členský stát, který čelí této situaci, odchylně od článku 27 nařízení (EU) 2024/...⁺ žádosti učiněné v období, během kterého se uplatňuje tento odstavec, zaregistrovat nejpozději do čtyř týdnů ode dne, kdy byly učiněny.
2. Při uplatňování odstavce 1 dotčený členský stát upřednostní registraci žádostí osob se zvláštními potřebami při přijetí, jak jsou vymezeny ve směrnici (EU) 2024/...⁺⁺, a žádostí nezletilých osob a jejich rodinných příslušníků.
3. Členské státy mohou při uplatňování odstavce 1 upřednostnit registraci žádostí, u nichž je pravděpodobné, že jsou opodstatněné.
4. V krizové situaci uvedené v čl. 1 odst. 4 písm. a) lze odchylku uvedenou v odstavci 1 tohoto článku použít pouze během doby stanovené v původním prováděcím rozhodnutí Rady uvedeném v čl. 4 odst. 3, a nikoli během jejího následného prodloužení podle čl. 5 odst. 1 nebo odst. 2.

⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

⁺⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)].

5. V souladu s článkem 3 směrnice (EU) 2024/...⁺ a nařízením (EU) 2024/...⁺⁺ členské státy zajistí, aby žadatelé měli přístup ke svým právům podle těchto nástrojů a mohli je účinně uplatňovat, jakmile učiní žádost, bez ohledu na to, kdy dojde k registraci. Dotčený členský stát řádně informuje státní příslušníky třetích zemí či osoby bez státní příslušnosti v jazyce, kterému tyto osoby rozumí nebo o němž lze důvodně předpokládat, že mu rozumí, o použitém opatření, umístění registračních míst, včetně hraničních přechodů, přístupných pro registraci a podání žádosti o mezinárodní ochranu, a o době trvání opatření.
6. Při podání odůvodněné žádosti uvedené v čl. 2 odst. 1 může členský stát oznámit Komisi, že považuje za nezbytné použít odchylku stanovenou v odst. 1 tohoto článku předtím, než je k tomu oprávněn v prováděcím rozhodnutí Rady uvedeném v čl. 4 odst. 3, a uvede přesné důvody, proč je třeba přijmout okamžitá opatření.

V takovém případě může dotčený členský stát uplatnit odchylku stanovenou v odstavci 1 tohoto článku po dobu nejvýše 10 dnů ode dne následujícího po podání žádosti a , pokud není v prováděcím rozhodnutí Rady uvedeném v čl. 4 odst. 3 dotčenému členskému státu povoleno v uplatňování této odchylky pokračovat.

⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)].

⁺⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS č./YY [2016/0224A(COD)].

7. Prodloužením lhůty pro registraci žádostí o mezinárodní ochranu nejsou dotčeny povinnosti dodržet lhůty stanovené v čl. 15 odst. 1 písm. b) nařízení (EU) 2024/...⁺.

Článek 11

Opatření použitelná na azylové řízení na hranicích v krizové situaci nebo v situaci zásahu vyšší moci

1. V krizové situaci nebo v situaci zásahu vyšší moci se členské státy mohou v případě žádostí učiněných v období, během něhož se uplatňuje tento článek, odchýlit od čl. 51 odst. 2 nařízení (EU) 2024/...⁺⁺, a to prodloužením maximální doby trvání řízení na hranicích pro posuzování žádostí stanovené v uvedeném článku o dodatečné období nejvýše šesti týdnů. Toto období nelze uplatnit nad rámec doby uvedené v čl. 51 odst. 2 třetím pododstavci uvedeného nařízení.
2. V krizové situaci uvedené v čl. 1 odst. 4 písm. a) nebo v situaci zásahu vyšší moci nemusí být odchýlně od čl. 45 odst. 1 nařízení (EU) 2024/...⁺⁺ členské státy povinny posuzovat v řízení na hranicích žádosti učiněné žadateli uvedenými v čl. 42 odst. 1 písm. j) uvedeného nařízení, pokud opatření uvedená v pohotovostním plánu dotčeného členského státu podle článku 32 směrnice (EU) 2024/...⁺⁺⁺ nejsou k řešení této situace dostatečná.

⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 21/24 [2016/0132(COD)].

⁺⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

⁺⁺⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)].

3. V krizové situaci uvedené v čl. 1 odst. 4 písm. a) mohou členské státy odchýlně od čl. 45 odst. 1 nařízení (EU) 2024/...⁺ snížit prahovou hodnotu stanovenou v čl. 42 odst. 1 písm. j) na 5 %.
4. V krizové situaci uvedené v čl. 1 odst. 4 písm. a) mohou členské státy odchýlně od čl. 44 odst. 1 písm. b) nařízení (EU) 2024/...⁺ v řízení na hranicích přijímat rozhodnutí o podstatě žádosti v případech, kdy žadatel je státním příslušníkem třetí země nebo, v případě osob bez státní příslušnosti, měl místo svého předchozího obvyklého pobytu ve třetí zemi, u níž podíl rozhodnutí o udělení mezinárodní ochrany rozhodujícím orgánem podle posledních dostupných ročních celounijních průměrných údajů Eurostatu činí nejvýše 50 %, vedle případů uvedených v čl. 42 odst. 1 písm. j) uvedeného nařízení, se zohledněním rychlého vývoje potřeb v oblasti ochrany, k němuž by mohlo dojít v zemi původu a který je uveden ve čtvrtletních aktualizacích údajů Eurostatu.
5. Při uplatňování odstavce 3 nebo 4 tohoto článku dotčený členský stát upřednostní posuzování žádostí o mezinárodní ochranu podaných osobami se zvláštními procesními potřebami či zvláštními potřebami při přijetí, jak jsou vymezeny ve směrnici (EU) 2024/...⁺⁺ a v nařízení (EU) 2024/...⁺, a nezletilými osobami a jejich rodinnými příslušníky. Dotčený členský stát může při uplatňování odstavců 3, 4 nebo 6 tohoto článku rovněž upřednostnit posuzování žádostí o mezinárodní ochranu, u nichž je pravděpodobně, že jsou opodstatněné.

⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu document PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

⁺⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu document PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)).

6. V krizové situaci uvedené v čl. 1 odst. 4 písm. b) mohou členské státy odchýlně od čl. 44 odst. 1 písm. b) a čl. 53 odst. 2 písm. a) nařízení (EU) 2024/...⁺, v řízení na hranicích přijímat rozhodnutí o podstatě všech žádostí učiněných státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti, kteří jsou účelově využíváni, a tyto žádosti byly zaregistrovány v období, během kterého se uplatňuje tento odstavec.
7. Při uplatňování odstavce 6 členské státy:
- a) vyloučí z řízení na hranicích nezletilé osoby mladší 12 let a jejich rodinné příslušníky a osoby se zvláštními procesními potřebami nebo zvláštními potřebami, jak jsou vymezeny ve směrnici (EU) 2024/...⁺⁺ a nařízení (EU) 2024/...⁺; nebo
 - b) přestanou uplatňovat řízení na hranicích ve vztahu k těmto kategoriím žadatelů, zjistí-li se na základě individuálního posouzení, že je pravděpodobné, že jejich žádosti jsou opodstatněné:
 - i) nezletilé osoby mladší 12 let a jejich rodinní příslušníci a

⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 16/24 (2016/0224A(COD)).

⁺⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo směrnice uvedené v dokumentu PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)).

- ii) zranitelné osoby se zvláštními procesními potřebami nebo zvláštními potřebami při přijetí, jak jsou vymezeny ve směrnici (EU) 2024/...⁺ a nařízení (EU) 2024/...⁺⁺.

Tímto odstavcem není dotčena povinná povaha řízení na hranicích podle článku 46 nařízení (EU) 2024/...⁺⁺.

8. Je-li dotčenému členskému státu povoleno uplatnit odchylku uvedenou v odstavci 6 tohoto článku, prováděcí rozhodnutí Rady uvedené v čl. 4 odst. 3 stanoví, zda se použije odst. 7 písm. a) nebo písm. b), a to na základě údaje uvedeného dotčeným členským státem v souladu s čl. 2 odst. 2 písm. d).
9. Členský stát, který čelí krizové situaci či situaci zásahu vyšší moci, odchylku od azylového řízení stanovenou v odstavcích 4 a 6 tohoto článku neuplatní nebo ji přestane uplatňovat v případech, kdy existují zdravotní důvody, které brání použití řízení na hranicích v souladu s čl. 53 odst. 2 písm. d) nařízení (EU) 2024/...⁺⁺, nebo kdy nelze poskytnout nezbytnou podporu žadatelům se zvláštními potřebami při přijetí v souladu se směrnicí (EU) 2024/...⁺ nebo žadatelům se zvláštními procesními potřebami v souladu s čl. 53 odst. 2 písm. c) nařízení (EU) 2024/...⁺⁺.

⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)].

⁺⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

10. Za účelem uplatňování odchylek uvedených v tomto článku se použijí základní zásady práva na azyl a dodržování zásady nenavracení, jakož i záruky stanovené v kapitolách I a II nařízení (EU) 2024/...⁺, aby byla zajištěna ochrana práv osob, které usilují o mezinárodní ochranu, včetně práva na účinný opravný prostředek.

Organizace a osoby, které jsou podle vnitrostátního práva oprávněny poskytovat poradenství a informace, mají účinný přístup k žadatelům, kteří se nacházejí v zajišťovacích zařízeních nebo na hraničních přechodech. Členské státy mohou stanovit omezení těchto činností v případech, kdy jsou podle vnitrostátního práva objektivně nezbytná z důvodu bezpečnosti, veřejného pořádku nebo administrativní správy zajišťovacího zařízení, za předpokladu, že tento přístup není výrazně omezen nebo zcela znemožněn.

11. Odchytkami stanovenými v tomto článku není dotčen postup určování příslušného členského státu v rámci nařízení (EU) 2024/...⁺. Pokud uvedený postup trvá déle než maximální délka azylového řízení na hranicích v krizové situaci nebo v situaci zásahu vyšší moci, tento postup a ostatní fáze azylového řízení se dokončí na území členského státu, který vede řízení o určení příslušného členského státu v souladu s článkem 51 nařízení (EU) 2024/...⁺⁺.

⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

⁺⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

Článek 12

Prodloužení lhůt stanovených pro žádosti o převzetí, oznámení o přijetí zpět a přemístění v krizové situaci uvedené v čl. 1 odst. 4 písm. a) nebo v situaci zásahu vyšší moci

1. V krizové situaci uvedené v čl. 1 odst. 4 písm. a) nebo v situaci zásahu vyšší moci, které znemožňují členskému státu, který čelí takové situaci, dodržet lhůty stanovené v člancích 39, 40, 41 a 46 nařízení (EU) 2024/...⁺ nebo přijmout osoby, ve vztahu k nimž je podle uvedeného nařízení příslušný, se mohou členské státy odchýlit od lhůt stanovených v člancích 39, 40 a 41 a čl. 46 uvedeného nařízení.
2. Pokud členský stát uplatní odchylky stanovené v odstavci 1 tohoto článku, pak:
 - a) předloží žádost o převzetí podle článku 39 nařízení (EU) 2024/...⁺ do čtyř měsíců ode dne, kdy byla žádost zaregistrována;
 - b) odpoví na žádost o převzetí uvedenou v článku 40 nařízení (EU) 2024/...⁺ do dvou měsíců od obdržení žádosti;
 - c) předloží oznámení o přijetí zpět podle článku 41 nařízení (EU) 2024/...⁺ do jednoho měsíce od nalezení shody v rámci systému Eurodac, nebo potvrdí přijetí do jednoho měsíce od takového oznámení a

⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

- d) provede přemístění podle čl. 46 odst. 1 nařízení (EU) 2024/...⁺ do jednoho roku od přijetí žádosti o převzetí nebo od potvrzení oznámení o přijetí zpět jiným členským státem nebo od konečného rozhodnutí o opravném prostředku nebo přezkumu rozhodnutí o přemístění, které má odkladný účinek v souladu s čl. 43 odst. 3 uvedeného nařízení
3. Pokud členský stát uvedený v odstavci 1 nedodrží lhůty stanovené v odst. 2 písm. a), b) nebo d) tohoto článku, je příslušným k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu podle nařízení (EU) 2024/...⁺ nebo je na něj tato příslušnost přenesena.
4. Použije-li se odstavec 1 tohoto článku, přemístění podle článku 46 nařízení (EU) 2024/...⁺ do příslušného členského státu, který čelí krizové situaci uvedené v čl. 1 odst. 4 písm. a) tohoto nařízení nebo situaci zásahu vyšší moci, se neuskuteční, dokud tento členský stát této situaci nepřestane čelit, ledaže příslušný členský stát vzhledem k individuální situaci žadatele souhlasí s přijetím dotčené osoby. Pokud nedojde k přemístění do jednoho roku od přijetí žádosti o převzetí nebo od potvrzení oznámení o přijetí zpět jiným členským státem nebo od konečného rozhodnutí o opravném prostředku nebo přezkumu rozhodnutí o přemístění, které má odkladný účinek v souladu s čl. 43 odst. 3 nařízení (EU) 2024/...⁺, a to i z důvodu přetrvávání krizové situace uvedené v čl. 1 odst. 4 písm. a) tohoto nařízení nebo situace zásahu vyšší moci, je odchýlně od čl. 46 odst. 1 nařízení (EU) 2024/...⁺ příslušný členský stát, který čelí této situaci, zproštěn svých povinností převzít dotčenou osobu nebo ji přijmout zpět a příslušnost je přenesena na členský stát provádějící přemístění.

⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

Článek 13

Odchytky od povinnosti přijmout žadatele zpět v situaci mimořádného hromadného přílivu

1. Odchylně od čl. 36 odst. 1 písm. b) a čl. 38 odst. 4 nařízení (EU) 2024/...⁺ v krizové situaci uvedené v čl. 1 odst. 4 písm. a tohoto nařízení, je-li hromadný příliv státních příslušníků třetích zemí nebo osob bez státní příslušnosti tak mimořádného rozsahu a intenzity, že by mohl založit významné riziko závažných nedostatků v zacházení s žadateli, čímž zakládá významné riziko, že společný evropský azylový systém nebude funkční, může být členský stát, který čelí této situaci, zproštěn své povinnosti:
 - a) přijmout zpět žadatele, státního příslušníka třetí země nebo osobu bez státní příslušnosti, v souvislosti s nimiž byl tento členský stát označen za příslušný podle čl. 16 odst. 1 nařízení (EU) 2024/...⁺⁺, pokud byla tato příslušnost určena podle čl. 16 odst. 2 nařízení (EU) 2024/...⁺, nebo
 - b) přijmout zpět žadatele podle čl. 38 odst. 4 nařízení (EU) 2024/...⁺.

Tento odstavec se použije pouze v případě, že žádost byla v členském státě, který čelí této situaci, zaregistrována během období stanoveném v prováděcím rozhodnutí Rady uvedeném v čl. 4 odst. 3 tohoto nařízení, které nepřesahuje čtyři měsíce přede dnem přijetí tohoto prováděcího rozhodnutí Rady.

⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

⁺⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 15/24 [2016/0132(COD)].

2. Použije-li se odstavec 1 tohoto článku a členský stát, který čelí této situaci, byl určen jako příslušný podle čl. 16 odst. 2 nařízení (EU) 2024/...⁺, je tento členský stát zproštěn povinnosti přijmout dotčenou osobu zpět a příslušnost je přenesena na členský stát, v němž byla zaregistrována druhá žádost.

Členský stát, který se stane příslušným podle prvního pododstavce tohoto odstavce, uvede v systému Eurodac, že se stal příslušným členským státem podle čl. 16 odst. 3 nařízení (EU) 2024/...⁺⁺.

3. Odchylně od čl. 38 odst. 2 a 4 nařízení (EU) 2024/...⁺, použije-li se odstavec 1 tohoto článku a členský stát, který čelí této situaci, je povinen přijmout žadatele zpět podle čl. 38 odst. 4 nařízení (EU) 2024/...⁺, použije členský stát, v němž je zaregistrována druhá žádost, postupy stanovené v části III uvedeného nařízení, s výjimkou čl. 16 odst. 2, čl. 17 odst. 1 a 2, čl. 25 odst. 5 a čl. 33 odst. 1 a 2 a povinnost přijmout žadatele zpět podle čl. 38 odst. 4 je přenesena na tento členský stát.

Pokud nemůže být určen příslušný členský stát podle prvního pododstavce tohoto odstavce, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, v němž byla zaregistrována druhá žádost. Tímto pododstavcem nejsou dotčeny žádosti o mezinárodní ochranu v souvislosti s nimiž členský stát zaslal oznámení o přijetí zpět podle článku 41 nařízení (EU) 2024/...⁺ přede dnem přijetí prováděcího rozhodnutí Rady uvedeného v čl. 4 odst. 3 tohoto nařízení.

⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

⁺⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 15/24 [2016/0132(COD)].

Členský stát, který se stane příslušným podle druhého pododstavce tohoto odstavce, uvede v systému Eurodac, že se stal příslušným členským státem podle čl. 16 odst. 1 nařízení (EU) 2024/...⁺.

Kapitola V

Zrychlené řízení

Článek 14

Zrychlené řízení

1. Pokud objektivní okolnosti nasvědčují tomu, že by žádosti o mezinárodní ochranu skupin žadatelů z určité země původu nebo předchozího obvyklého pobytu nebo části takové země nebo na základě kritérií stanovených v nařízení (EU) 2024/...⁺ mohly být opodstatněné, může Komise po konzultaci s fórem EU na vysoké úrovni pro solidaritu přijmout doporučení o použití zrychleného řízení poskytnutím veškerých relevantních informací s cílem usnadnit zejména uplatňování čl. 13 odst. 11 písm. a) a čl. 34 odst. 5 písm. a) nařízení (EU) 2024/...⁺⁺ rozhodujícími orgány.

⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 15/24 [2016/0132(COD)].

⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 70/23 [2016/0223(COD)].

⁺⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS16./24 [2016/0224A(COD)].

2. Pokud v návaznosti na přijetí doporučení uvedeného v odstavci 1 tohoto článku rozhodující orgán použije čl. 13 odst. 12 písm. a) nařízení (EU) 2024/...⁺ s cílem upustit od osobního pohovoru a čl. 34 odst. 5 písm. a) uvedeného nařízení s cílem upřednostnit posouzení žádosti, protože je pravděpodobné, že je opodstatněná, zajistí odchýlně od čl. 35 odst. 4 uvedeného nařízení, aby posouzení podstaty žádosti bylo dokončeno nejpozději do čtyř týdnů od podání žádosti.
3. Při zvažování, zda přijmout doporučení uvedené v odstavci 1, může Komise konzultovat příslušné agentury Unie, UNHCR a další příslušné organizace.

Kapitola VI

Závěrečná ustanovení

Článek 15

Zvláštní ustanovení a záruky

Pokud v krizové situaci členský stát uplatní odchylky uvedené v člancích 10 až 13, je povinen řádně informovat státní příslušníky třetích zemí či osoby bez státní příslušnosti v jazyce, kterému tyto osoby rozumí nebo o němž lze důvodně předpokládat, že mu rozumí, o použitých opatřeních, umístění registračních míst, včetně hraničních přechodů, přístupných pro registraci a podání žádosti a o době trvání opatření.

⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 16/24(2016/0224A(COD)).

Článek 16
Přípravenost na krize

1. Vnitrostátní strategie vypracované členskými státy v souladu s článkem 7 nařízení (EU) 2024/...⁺ zahrnují rovněž:
 - a) preventivní opatření k zajištění dostatečné úrovně připravenosti a ke snížení rizika krizových situací a pohotovostního plánování s přihlédnutím k pohotovostnímu plánování podle nařízení (EU) 2021/2303 a (EU) 2019/1896 a směrnice (EU) 2024/...⁺⁺ a ke zprávám Komise vydaným v rámci plánu pro připravenost na migraci a pro migrační krize;
 - b) analýzu opatření potřebných pro reakci na krizovou situaci a situaci zásahu vyšší moci v dotčeném členském státě a jejich řešení, včetně opatření na ochranu práv žadatelů a osob požívajících mezinárodní ochrany a jiných forem ochrany;
2. Pro účely odstavce 1 mohou členské státy podle potřeby a v souladu s vnitrostátním právem konzultovat Komisi a příslušné instituce a jiné subjekty Unie, zejména Agentura pro azyl, jakož i regionální a místní orgány.

⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

⁺⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)].

3. Členský stát v případě potřeby reviduje vnitrostátní strategie vypracované v souladu s článkem 7 nařízení (EU) 2024/...⁺ a v každém případě nejpozději jeden rok ode dne skončení krizové situace v souladu s článkem 5 tohoto nařízení.

Článek 17

Spolupráce a posuzování

1. V zájmu zajištění hladkého uplatňování opatření obsažených v prováděcím rozhodnutí Rady podle čl. 4 odst. 3 tohoto nařízení svolá koordinátor EU pro solidaritu první zasedání fóra EU na technické úrovni pro solidaritu podle čl. 14 odst. 5 nařízení (EU) 2024/...⁺ bezprostředně po přijetí takového prováděcího rozhodnutí Rady. V návaznosti na toto první zasedání se fórum EU pro solidaritu na technické úrovni schází dle potřeby.
2. Členský stát v krizové situaci může požádat o pomoc všechny orgány, které jsou schopny v krátké době navýšit lidské zdroje svých příslušných orgánů v souladu s článkem 5 nařízení (EU) 2024/...⁺⁺, a o pomoc odborníků vyslaných agenturou EUAA v souladu s článkem 5 písm. a) uvedeného nařízení a čl. 16 odst. 2 písm. b) a čl. 21 odst. 3 písm. d) nařízení (EU) 2021/2303.

⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

⁺⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

3. Komise, Evropský parlament, Rada, příslušné agentury Unie a členský stát, který čelí krizové situaci nebo situaci zásahu vyšší moci, úzce spolupracují a pravidelně se vzájemně informují o provádění prováděcího rozhodnutí Rady podle čl. 4 odst. 3.
4. Členský stát, který čelí krizové situaci nebo situaci zásahu vyšší moci nadále Komisi vykazuje veškeré relevantní údaje včetně statistik, které jsou relevantní pro provádění tohoto nařízení. Dotčený členský stát rovněž poskytne Komisi konkrétní informace nezbytné k tomu, aby mohla provést přezkum podle čl. 6 odst. 3 a předložit návrh na zrušení nebo prodloužení platnosti prováděcího rozhodnutí Rady, jakož i veškeré další informace, které si Komise může na tomto základě vyžádat.
5. Členský stát, který čelí krizové situaci nebo situaci zásahu vyšší moci, udržuje úzkou spolupráci s UNHCR a veškerými dalšími organizacemi pověřenými tímto členským státem úkoly v souladu s touto kapitolou a s nařízením (EU) 2024/...⁺ a směrnicí (EU) 2024/...⁺⁺.
6. Komise a Rada při výkonu svých pravomocí a plnění svých povinností podle tohoto článku zajistí, že bude vždy dodržena zásada nezbytnosti a zásada proporcionality.

⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

⁺⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)].

Článek 18
Finanční podpora

1. Členské státy, které provádějí relokaci v rámci solidárního opatření, mohou využít finanční podporu Unie za podmínek stanovených v čl. 11 odst. 9 nařízení (EU) 2021/1147, a to i pro včasná integrační opatření prováděná regionálními a místními orgány.
2. Mimořádná finanční podpora pro členský stát v krizové situaci může být přidělena podle čl. 31 odst. 1 písm. a) nařízení (EU) 2021/1147, a to i na výstavbu, údržbu a renovaci přijímacích zařízení potřebných pro provádění tohoto nařízení v souladu s normami stanovenými ve směrnici (EU) 2024/...⁺.

Článek 19
Změny nařízení (EU) 2021/1147

Do čl. 31 odst. 1 nařízení (EU) 2021/1147 se doplňuje nové písmeno, které zní:

- „ba) krizové situace ve smyslu čl. 1 odst. 4 písm. a) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/...⁺⁺.

* Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/... ze dne ... o řešení krizových situací a situací zásahu vyšší moci v oblasti migrace a azylu a o změně nařízení (EU) 2021/1147(Úř. věst. L, ..., ELI:...).

⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 21/24 [2016/0222(COD)].

⁺⁺ pro Úř. věst.: vložte do textu číslo nařízení uvedeného v dokumentu PE-CONS 19/24 [2020/0277(COD)] a do poznámky pod čarou vložte číslo, datum, název, a odkaz na Úřední věstník a ELI.

Článek 20
Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se od ... [prvního dne dvacátého pátého měsíce po vstupu tohoto nařízení v platnost].

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné v členských státech v souladu se Smlouvami.

V Bruselu dne ...

Za Evropský parlament
předsedkyně

Za Radu
předseda nebo předsedkyně